

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Е Л А Б О Р А Т

ЗА ПОВТОРНА АКРЕДИТАЦИЈА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА – КУЛТУРОЛОШКА НАСОКА

Прв циклус студии

Четиригодишни студии

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

Скопје, 2023 година

Утврден сооднос помеѓу задолжителните и изборните предмети, со листа на задолжителни предмети, листа на изборни факултетски и универзитетски предмети и дефиниран начин на избор на предметите

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Р. бр	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	МКК-2023-з-1-1	Средновековна книжевност и култура	прв	2	2	6
2.	МКК-2023-з-1-2	Народна македонска книжевност и култура 1	прв	2	2	6
3.	МКК-2023-з-1-3	Фонологија со правопис на СМЈ	прв	3	3	6
4.	МКК-2023-з-1-4	Општа лингвистика 1	прв	4	0	4
5.	МКК-2023-з-1-5	Теорија на книжевноста 1	прв	3	0	4
6.	МКК-2023-з-1-6	Реторика и стилистика	прв	3	0	4
7.	МКК-2023-з-2-1	Македонска книжевност 19 век	втор	2	2	6
8.	МКК-2023-з-2-2	Народна македонска книжевност и култура 2	втор	2	2	6
9.	МКК-2023-з-2-3	Морфологија на македонскиот јазик	втор	3	3	6
10.	МКК-2023-з-2-4	Општа лингвистика 2	втор	4	0	4
11.	МКК-2023-з-2-5	Теорија на книжевноста 2	втор	3	0	4
12.	МКК-2023-з-2-6	Вовед во културата и во книжевноста	втор	4	0	4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година				34	13	60

Р. бр	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	МКК-2023-з-3-1	Вовед во книжевноста за деца	трет	2	2	6
2.	МКК-2023-з-3-2	Светска книжевност 1	трет	2	2	6
3.	МКК-2023-з-3-3	Вовед во зборообразување	трет	2	2	6
4.	МКК-2023-з-3-5	Културолошки проучувања 1	трет	2	0	4
5.	МКК-2023-л1-3	Изборен наставен предмет од Листа 1	трет			4
6.	Флф-2023-л2-3	Изборен наставен предмет ос Листа 2	трет			4
7.	МКК-2023-з-4-1	Современа македонска книжевност 1	четврти	2	2	6
8.	МКК-2023-з-4-2	Светска книжевност 2	четврти	2	2	6
9.	МКК-2023-з-4-3	Лексикологија со фразеологија	четврти	2	2	6
10.	МКК-2023-з-4-5	Културолошки проучувања 2	четврти	2	0	4
11.	МКК-2023-л1-4	Изборен наставен предмет од Листа 1	четврти			4
12.	Флф-2023-л2-4	Изборен наставен предмет од Листа 2	четврти			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Р. бр	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	МКК-2023-з-5-1	Современа македонска книжевност 2	петти	2	2	6
2.	МКК-2023-з-5-2	Светска книжевност 3	петти	2	2	6
3.	МКК-2023-з-5-3	Синтакса на македонскиот јазик	петти	3	3	6
4.	МКК-2023-з-5-5	Културолошки проучувања 3	петти	3	3	4
5.	МКК-2023-л1-5	Изборен наставен предмет од Листа 1	петти			4
6.	Флф-2023-л2-5	Изборен наставен предмет од Листа 2	петти			4
7.	МКК-2023-з-6-1	Современа македонска книжевност 3	шести	2	2	6
8.	МКК-2023-з-6-2	Креативно медиумско пишување	шести	2	2	6
9.	МКК-2023-з-6-3	Историја на македонскиот јазик	шести	2	2	6
10	МКК-2023-з-6-5	Културолошки проучувања 4	шести	3	3	4
11	МКК-2023-л1-6	Изборен наставен предмет од Листа 1	шести			4
12	Флф-2023-л2-6	Изборен наставен предмет од Листа 2	шести			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Р. бр	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	МКК-2023-з-7-1	Современа македонска книжевност 4	седми	2	2	6
2.	МКК-2023-з-7-2	Современ македонски расказ	седми	2	2	6
3.	МКК-2023-з-7-3	Лингвостилистика	седми	2	2	6
4.	МКК-2023-з-7-5	Културолошки проучувања 5	седми	3	3	4
5.	МКК-2023-л1-7	Изборен наставен предмет од Листа 1	седми			4
6.	Флф-2023-л2-7	Изборен наставен предмет од Листа 2	седми			4
7.	МКК-2023-з-8-1	Современа македонска книжевност 5	осми	2	2	5
8.	МКК-2023-з-8-2	Македонска книжевна критика и есеј	осми	3	3	5
9.	МКК-2023-з-8-3	Дијалектологија на македонскиот јазик	осми	2	2	5
10.	МКК-2023-з-8-5	Културолошки проучувања 6	осми	3	3	4
11.	МКК-2023-з-8-6	Дипломски труд	осми			3
12.	МКК-2023-л1-8	Изборен наставен предмет од Листа 1	осми			4
13.	Флф-2023-л2-8	Изборен наставен предмет од Листа 2	осми			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Вид на изборен наставен предмет	Број
Изборни наставни предмети од Листата на изборни предмети предложена од единицата	12

Изборни наставни предмети кои единицата ги обезбедува од Универзитетска листа на изборни предмети	/
---	---

Р. бр	Код	Назив на предметот од Листа 1	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	МКК-2023-л1-3-1	Македонски јазик-култура на говор	трет	2	2	4	ФЛФ
2.	МКК-2023-л1-3-2	Македонски јазик-вештини на пишување	трет	2	2	4	ФЛФ
3.	МКК-2023-л1-3-3	Митопоетика	трет	2	2	4	ФЛФ
4.	МКК-2023-л1-3-4	Уснокнижевни транспозиции во македонската книжевност и култура	трет	2	2	4	ФЛФ
5.	МКК-2023-л1-3-5	Словенечка книжевност и култура	трет	2	2	4	ФЛФ
6.	МКК-2023-л1-4-1	Фразеологија на македонскиот јазик	четврти	2	2	4	ФЛФ
7.	МКК-2023-л1-4-2	Медиумска писменост	четврти	2	2	4	ФЛФ
8.	МКК-2023-л1-4-3	Словенска митологија	четврти	2	2	4	ФЛФ
9.	МКК-2023-л1-4-4	Вовед во имагологија	четврти	2	2	4	ФЛФ
10.	МКК-2023-л1-4-5	Хрватска книжевност и култура	четврти	2	2	4	ФЛФ
11.	МКК-2023-л1-5-1	Македонскиот јазик во балкански контекст	петти	2	2	4	ФЛФ
12.	МКК-2023-л1-5-2	Социолингвистика – македонски јазик	петти	2	2	4	ФЛФ
13.	МКК-2023-л1-5-3	Книжевност за деца 1	петти	2	2	4	ФЛФ
14.	МКК-2023-л1-5-4	Македонската културна традиција во европски контекст	петти	2	2	4	ФЛФ
15.	МКК-2023-л1-5-5	Српска книжевност и култура	петти	2	2	4	ФЛФ
16.	МКК-2023-л1-6-1	Прагматика – македонски јазик	шести	2	2	4	ФЛФ
17.	МКК-2023-л1-6-2	Македонскиот јазик во јужнословенски контекст	шести	2	2	4	ФЛФ
18.	МКК-2023-л1-6-3	Книжевност за деца 2	шести	2	2	4	ФЛФ
19.	МКК-2023-л1-6-4	Културолошки, филозофски и социолошки проучувања	шести	2	2	4	ФЛФ
20.	МКК-2023-л1-6-5	Бугарска книжевност и култура	шести	2	2	4	ФЛФ
21.	МКК-2023-л1-7-1	Психолингвистика	седми	2	2	4	ФЛФ
22.	МКК-2023-л1-7-2	Граматичка семантика	седми	2	2	4	ФЛФ
23.	МКК-2023-л1-7-3	Односи со јавноста	седми	2	2	4	ФЛФ
24.	МКК-2023-л1-7-4	Приказната и спектаклот	седми	2	2	4	ФЛФ
25.	МКК-2023-л1-8-1	Прагматика на дискурсот	осми	2	1	4	ФЛФ
26.	МКК-2023-л1-8-2	Спорт и здравје	осми	2	2	4	ФФК

27.	МКК-2023-л1-8-4	Херменевтика и семиологија	осми	2	2	4	ФЛФ
Вкупно:							

Студиски програми
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 2

Р. бр.	Код	Назив на предметот од Листа 2	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	Флф-2023-л2-3-1	Корејски јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
2.	Флф-2023-л2-3-2	Кинески јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
3.	Флф-2023-л2-3-3	Јапонски јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
4.	Флф-2023-л2-3-6	Текстуалност, сексуалност, култура	трет	2	0	4	ФЛФ
5.	Флф-2023-л2-3-7	Книжевна фантастика	трет	2	0	4	ФЛФ
6.	Флф-2023-л2-3-8	Глобалниот Среден век	трет	2	0	4	ФЛФ
7.	Флф-2023-л2-3-12	Албански јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
8.	Флф-2023-л2-3-13	Историја на турската култура и цивилизација 1	трет	2	2	4	ФЛФ
9.	Флф-2023-л2-3-14	Германски јазик за Филолошкиот факултет 1	трет	0	2	4	ФЛФ
10.	Флф-2023-л2-3-15	Украински јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
11.	Флф-2023-л2-3-16	Француски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
12.	Флф-2023-л2-3-17	Шпански јазик 1	трет	0	4	4	ФЛФ
13.	Флф-2023-л2-3-18	Португалски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
14.	Флф-2023-л2-3-19	Романски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
15.	Флф-2023-л2-3-20	Руски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
16.	Флф-2023-л2-3-21	Полски јазик 1	трет	3	1	4	ФЛФ
17.	Флф-2023-л2-3-22	Чешки јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
18.	Флф-2023-л2-3-23	Словенечки јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
19.	Флф-2023-л2-3-24	Хрватски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
20.	Флф-2023-л2-3-25	Српски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
21.	Флф-2023-л2-3-26	Италијански јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
22.	Флф-2023-л2-3-27	Турски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
23.	Флф-2023-л2-3-28	Унгарски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
24.	Флф-2023-л2-3-29	Деловна англиска комуникација	трет	2	0	4	ФЛФ
25.	Флф-2023-л2-3-30	Утопии и дистопии	трет	2	0	4	ФЛФ
26.	Флф-2023-л2-3-31	Полска цивилизација 1	трет	3	1	4	ФЛФ
27.	Флф-2023-л2-4-1	Корејски јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
28.	Флф-2023-л2-4-2	Кинески јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
29.	Флф-2023-л2-4-3	Јапонски јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
30.	Флф-2023-л2-4-6	Креативно пишување	четврти	2	0	4	ФЛФ
31.	Флф-2023-л2-4-7	Поетика на ориенталните книжевности	четврти	2	0	4	ФЛФ
32.	Флф-2023-л2-4-8	Медиумска писменост / критичко читање	четврти	2	0	4	ФЛФ

33.	Флф-2023-л2-4-9	Книжевност, филм и култура	четврти	2	0	4	ФЛФ
34.	Флф-2023-л2-4-14	Албански јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
35.	Флф-2023-л2-4-15	Историја на турската култура и цивилизација 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
36.	Флф-2023-л2-4-16	Германски јазик за Филолошкиот факултет 2	четврти	0	2	4	ФЛФ
37.	Флф-2023-л2-4-17	Украински јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
38.	Флф-2023-л2-4-18	Француски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
39.	Флф-2023-л2-4-19	Шпански јазик 2	четврти	0	4	4	ФЛФ
40.	Флф-2023-л2-4-20	Португалски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
41.	Флф-2023-л2-4-21	Романски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
42.	Флф-2023-л2-4-22	Италијански јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
43.	Флф-2023-л2-4-23	Руски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
44.	Флф-2023-л2-4-24	Полски јазик 2	четврти	3	1	4	ФЛФ
45.	Флф-2023-л2-4-25	Чешки јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
46.	Флф-2023-л2-4-26	Словенечки јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
47.	Флф-2023-л2-4-27	Хрватски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
48.	Флф-2023-л2-4-28	Српски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
49.	Флф-2023-л2-4-29	Турски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
50.	Флф-2023-л2-4-30	Унгарски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
51.	Флф-2023-л2-4-31	Полска цивилизација 2	четврти	3	1	4	ФЛФ
52.	Флф-2023-л2-4-32	Лингвистичка анализа	четврти	2	1	4	ФЛФ
53.	Флф-2023-л2-4-33	Историја на англискиот јазик	четврти	2	0	4	ФЛФ
54.	Флф-2023-л2-5-1	Корејски јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
55.	Флф-2023-л2-5-2	Кинески јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
56.	Флф-2023-л2-5-3	Јапонски јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
57.	Флф-2023-л2-5-5	Меморија и носталгија во фотографија и книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
58.	Флф-2023-л2-5-6	Книжевност и музика	петти	2	0	4	ФЛФ
59.	Флф-2023-л2-5-7	Теории на идентитет и транс-национална книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
60.	Флф-2023-л2-5-12	Албански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
61.	Флф-2023-л2-5-13	Турско-македонските јазични и културни врски низ историјата 1	петти	2	2	4	ФЛФ
62.	Флф-2023-л2-5-14	Германски јазик за Филолошкиот факултет 3	петти	2	2	4	ФЛФ
63.	Флф-2023-л2-5-15	Украински јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
64.	Флф-2023-л2-5-16	Француски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
65.	Флф-2023-л2-5-17	Шпански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
66.	Флф-2023-л2-5-18	Португалски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
67.	Флф-2023-л2-5-19	Романски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
68.	Флф-2023-л2-5-20	Италијански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
69.	Флф-2023-л2-5-21	Руски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
70.	Флф-2023-л2-5-22	Полски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
71.	Флф-2023-л2-5-23	Чешки јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ

72.	Флф-2023-л2-5-24	Словенечки јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
73.	Флф-2023-л2-5-25	Хрватски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
74.	Флф-2023-л2-5-26	Српски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
75.	Флф-2023-л2-5-27	Турски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
76.	Флф-2023-л2-5-28	Унгарски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
77.	Флф-2023-л2-5-29	Полска цивилизација 3	петти	2	2	4	ФЛФ
78.	Флф-2023-л2-5-30	Интеркултурна комуникација	петти	2	0	4	ФЛФ
79.	Флф-2023-л2-5-31	Есејот во англофонската книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
80.	Флф-2023-л2-6-1	Корејски јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
81.	Флф-2023-л2-6-2	Кинески јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
82.	Флф-2023-л2-6-3	Јапонски јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
83.	Флф-2023-л2-6-5	Романтизам и реализам: преиспитување на границите	шести	2	0	4	ФЛФ
84.	Флф-2023-л2-6-6	Книжевна антропологија	шести	2	0	4	ФЛФ
85.	Флф-2023-л2-6-7	Компаративни читања	шести	2	0	4	ФЛФ
86.	Флф-2023-л2-6-8	Законот како книжевност и култура	шести	2	0	4	ФЛФ
87.	Флф-2023-л2-6-13	Албански јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
88.	Флф-2023-л2-6-14	Турско-македонските јазични и културни врски низ историјата 2	шести	2	2	4	ФЛФ
89.	Флф-2023-л2-6-15	Германски јазик за Филолошкиот факултет 4	шести	0	2	4	ФЛФ
90.	Флф-2023-л2-6-16	Украински јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
91.	Флф-2023-л2-6-17	Француски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
92.	Флф-2023-л2-6-18	Шпански јазик 4	шести	0	4	4	ФЛФ
93.	Флф-2023-л2-6-19	Португалски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
94.	Флф-2023-л2-6-20	Романски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
95.	Флф-2023-л2-6-21	Италијански јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
96.	Флф-2023-л2-6-22	Руски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
97.	Флф-2023-л2-6-23	Полски јазик 4	шести	3	1	4	ФЛФ
98.	Флф-2023-л2-6-24	Чешки јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
99.	Флф-2023-л2-6-25	Словенечки јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
100.	Флф-2023-л2-6-26	Хрватски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
101.	Флф-2023-л2-6-27	Српски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
102.	Флф-2023-л2-6-28	Турски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
103.	Флф-2023-л2-6-29	Унгарски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
104.	Флф-2023-л2-6-30	Полска цивилизација 4	шести	3	1	4	ФЛФ
105.	Флф-2023-л2-6-31	Семантика – англиски јазик	шести	2	0	4	ФЛФ
106.	Флф-2023-л2-6-32	Семантика – македонски јазик	шести	2	2	4	ФЛФ
107.	Флф-2023-л2-6-33	Дискурзивна анализа во наставата	шести	2	0	4	ФЛФ
108.	Флф-2023-л2-7-1	Корејски јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
109.	Флф-2023-л2-7-2	Кинески јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
110.	Флф-2023-л2-7-3	Јапонски јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ

111.	Флф-2023-л2-7-4	Поетика на егзил и (не)вдоменост	седми	2	1	4	ФЛФ
112.	Флф-2023-л2-7-5	Книжевност и политички теории на тоталитаризмот	седми	2	0	4	ФЛФ
113.	Флф-2023-л2-7-10	Албански јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
114.	Флф-2023-л2-7-11	Современа турска кинематографија 1	седми	2	2	4	ФЛФ
115.	Флф-2023-л2-7-12	Германски јазик за Филолошкиот факултет 5	седми	0	2	4	ФЛФ
116.	Флф-2023-л2-7-13	Украински јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
117.	Флф-2023-л2-7-14	Француски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
118.	Флф-2023-л2-7-15	Шпански јазик 5	седми	0	4	4	ФЛФ
119.	Флф-2023-л2-7-16	Португалски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
120.	Флф-2023-л2-7-17	Романски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
121.	Флф-2023-л2-7-18	Италијански јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
122.	Флф-2023-л2-7-19	Италијанскиот роман и филм	седми	2	2	4	ФЛФ
123.	Флф-2023-л2-7-20	Руски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
124.	Флф-2023-л2-7-21	Полски јазик 5	седми	3	1	4	ФЛФ
125.	Флф-2023-л2-7-22	Чешки јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
126.	Флф-2023-л2-7-23	Словенечки јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
127.	Флф-2023-л2-7-24	Хрватски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
128.	Флф-2023-л2-7-25	Српски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
129.	Флф-2023-л2-7-26	Турски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
130.	Флф-2023-л2-7-27	Унгарски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
131.	Флф-2023-л2-7-28	Полска цивилизација 5	седми	3	1	4	ФЛФ
132.	Флф-2023-л2-7-29	Социolingвистика – англиски јазик	седми	2	0	4	ФЛФ
133.	Флф-2023-л2-7-30	Стратегии на учење	седми	2	0	4	ФЛФ
134.	Флф-2023-л2-8-1	Корејски јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
135.	Флф-2023-л2-8-2	Кинески јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
136.	Флф-2023-л2-8-3	Јапонски јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
137.	Флф-2023-л2-8-4	Психоанализа и книжевност	осми	2	0	4	ФЛФ
138.	Флф-2023-л2-8-5	Историографска метафикција	осми	2	0	4	ФЛФ
139.	Флф-2023-л2-8-6	Сценариото како уметност на нарацијата	осми	2	0	4	ФЛФ
140.	Флф-2023-л2-8-10	Албански јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
141.	Флф-2023-л2-8-11	Современа турска кинематографија 2	осми	2	2	4	ФЛФ
142.	Флф-2023-л2-8-12	Германски јазик за Филолошкиот факултет 6	осми	0	2	4	ФЛФ
143.	Флф-2023-л2-8-13	Украински јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
144.	Флф-2023-л2-8-14	Француски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
145.	Флф-2023-л2-8-15	Шпански јазик 6	осми	0	4	4	ФЛФ
146.	Флф-2023-л2-8-16	Португалски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
147.	Флф-2023-л2-8-17	Романски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
148.	Флф-2023-л2-8-18	Италијански јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
149.	Флф-2023-л2-8-19	Италијанизмите во македонскиот јазик	осми	2	0	4	ФЛФ
150.	Флф-2023-л2-8-20	Руски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ

151.	Флф-2023-л2-8-21	Полски јазик 6	осми	3	1	4	ФЛФ
152.	Флф-2023-л2-8-22	Чешки јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
153.	Флф-2023-л2-8-23	Словенечки јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
154.	Флф-2023-л2-8-24	Хрватски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
155.	Флф-2023-л2-8-25	Српски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
156.	Флф-2023-л2-8-26	Турски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
157.	Флф-2023-л2-8-27	Унгарски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
158.	Флф-2023-л2-8-28	Полска цивилизација 6	осми	3	1	4	ФЛФ
159.	Флф-2023-л2-8-29	Прагматика – англиски јазик	осми	2	1	4	ФЛФ
160.	Флф-2023-л2-8-30	Следење и оценување во наставата по англиски како странски јазик	осми	2	0	4	ФЛФ
161.	Флф-2023-л2-8-32	Усмена, популарна и постмодерна книжевност и култура	осми	2	0	4	ФЛФ

ЗАБЕЛЕШКА:

Во студиската програма има два типа изборни предмети: **Листа 1**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од потесната област на програмата; и **Листа 2**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од пошироката област, т.е. од сите други студиски програми на факултетот. На овој начин студентот добива можност да ги прошири своите знаења и од други јазици, книжевности и култури, што несомнено ќе му ја подобри квалификацијата опишана во додатокот на дипломата.

Прилог бр. 3.а.
Содржина на предметните програми
Задолжителни предмети

ПРВА ГОДИНА

I семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРЕДНОВЕКОВНА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	МКК-2023-з-1-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на средновековната книжевност и култура на просторите на Македонија и пошироко. Запознавање со појавата и специфичниот историски и културен развојот на словенската писменост на овие простори. За остварување на овие цели предметната програма ќе се фокусира на теоретските и практичните аспекти на изучувањето на првите оригинални, препишувачки и преведувачки средновековни ракописи и дела. Со усвојувањето на сознанијата на оваа предметна програма, студентите ќе можат да го разберат значењето и неопходноста на средновековната книжевност и култура за континуитетот и конституирањето на современиот македонски книжевен и културен идентитет и научна продукција.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Раѓање на христијанството. Источната црква и подемот на византиската теологија и култура. Жанрот хагиографија (житие). Панонски легенди, Кратко Кирилово житие и Солунска легенда (Словенски извори за Св. Кирил и Методиј). Жанрот слово. Похвални и поучни слова на Св. Климент Охридски (Оригинална хагиографска, црковно-просветна и културна дејност). Теофилакт Охридски - Климентово житие. Охридската книжевна школа. Св. Наум Охридски (книжевна и културна дејност). Жанрот трактат. Црноризец Храбар - О писменех или За буквите). Појавата на богомилството во Македонија (Тајната книга). Жанрот беседа. Презитер Козма и Беседата против новопојавената богомилска ерес. Средновековни книжевни жанрови: Псалтир, Евангелие, Апокриф. Средновековни раскази. Средновековни романи.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (предавања и вежби)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и		20 бодови	

		усна)				
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/ самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Вера Стојчевска - Антиќ	<i>Историја на македонската книжевност, Средновековна книжевност</i>	Детска радост, Скопје	1997
		2.	Предговор, избор, превод и коментар Радмила Угринова-Скаловска	<i>Климент Охридски, Похвали и поуки</i>	Табернакул, Скопје	1996
		3.	Добрила Миловска	<i>Книжевни дејци и дела</i>	Филолошки факултет „Блаже Конески" Скопје	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник	<i>Епоха Св. Климент Охридски 1 и 2</i>	МАНУ, Скопје	2016
		2.	Ѓ.Поп-Атанасов, М.Ј.Тошиќ и И.Велев	<i>Творци на македонската литература 9-18 век</i>	Институт за македонска литература, Скопје	2004
		3.	Блаже Конески, Вера Стојчевска - Антиќ	<i>Тиквешки зборник</i>	Мисла, Скопје	1987

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАРОДНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА 1			
2.	Код	МКК-2023-з-1-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ, проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да ги стекнат неопходните сознанија од теоријата и историјата на фолклорот и да го осознаат значењето на народната литература како матрица врз која се потпира литературата воопшто. Запознавајќи ги особеностите на народната книжевност и значењето на фолклорот како конзерватор на народниот јазик и народниот бит, студентите ќе можат да го согледаат значењето на фолклорното наследство како најважен репрезент на идентитетот на еден народ. Следејќи го овој курс, студентите ќе се запознаат со најновите теориско-методолошки аспекти на проучувањето на фолклорот, кои вклучуваат интердисциплинарен пристап (преку други дисциплини: социо-културна антропологија, етнологија, етнографија и др).				
11.	Содржина на предметната програма: Социјално-општествена фундираност на фолклорот (од првобитниот синкретизам до урбаниот фолклор/интернет-фолклорот). Генеза и развој на усната книжевност (врска на уметноста и култот, издвојување на основните родови и видови, социо-антрополошка вертикала во развојот на традиционалната култура). Кардинални својства на народната книжевност: анонимност, колективност, усна трансмисија, формулност, импровизации, варијативност. Принципи на класификација на народната поезија и особености на народната поетика. Жанровска дискусија: специфики на народната лирика и лирско-епските видови. Формулноста како закон на усното творење. Пери-Лордова теорија на формулите. Народна епика: генеза на јуначкиот епос, функција и развојот на епската песна (од епска песна до епопеја). Процес на епизација и циклизација: циклусите епски песни како финална точка во развојот на македонската и јужнословенската јуначка епика (кралимарковскиот циклус песни). Епски хронотоп (карактеристики на епското време и епскиот простор). Протагонисти и антагонисти во македонскиот јуначки епос.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часа
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	К. Пенушлиски	Фолклористички стички трудови	Македонска книга, Скопје	1988
		2.	Т. Саздов	Усна народна книжевност (во: Историја на македонската книжевност, I том)	Детска радост,Скопје	1997
		3.	Н. Анастасова Шкрињариќ	Фолклорологија: (теориски и книжевно-историски огледи за фолклорот)	Македоника литера, Скопје	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н. Анастасова Шкрињариќ	Фолклорни социјални фосили	Македоника литера, Скопје	2011
		2.	Н. Анастасова Шкрињариќ	Кралимарковиот циклус - на чекор до епопеја	Табернакул, Скопје	2007
		3.	Миладиновци:	Зборник на народни песни	Македонска книга, Скопје	1983

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФОНОЛОГИЈА СО ПРАВОПИС НА СМЈ			
2.	Код	МКК-2023-3-1-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Искра Пановска-Димкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): – Усвојување на основните фонетски и фонолошки поими – Познавање на типовите гласови во македонскиот стандарден јазик и нивните артикулациски и акустички обележја – Усвојување на основните поими на супрасегменталната фонологија – Усвојување на правилниот изговор и правилното акцентирање – владеење со правоговорот – Усвојување на правописот на македонскиот литературен јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед и основни поими на фонетиката. Видови фонетика. Артикулациска фонетика: главни аспекти на говорот, градба на артикулацискиот апарат. Артикулациска база. Акустичка фонетика. Меѓународна фонетска азбука. Видови гласови во македонскиот јазик. Артикулациски и акустички обележја на гласовите во македонскиот јазик. Вовед и основни поими на фонологијата. Фонема – фон – алофон. Инвентар на фонемите во современиот македонски стандарден јазик. Фонетски признаци. Дистинктивни признаци на македонските фонеме. Алофонија и дистрибуција на фонемите во македонскиот јазик. Фонолошки алтернации. Вовед и основни поими на супрасегменталната фонологија. Поим за акцент. Акцентот во македонскиот стандарден јазик. Акцентски целисти и клитички изрази. Хомографи. Слог. Градба на слогот во македонскиот стандарден јазик. Интонација. Видови интонација. Функции на интонацијата. Реченичен акцент. Логички акцент. Паузи. Ортоепија. Ортографија. Правописни правила.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3 + 3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација /самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пановска-Димкова, Искра	Фонетика и фонологија на СМЈ	Авторизирана скрипта	2021
		2.	Савицка, И., Спасов, Јб.	Фонологија на современиот македонски стандарден јазик	„Детска радост“, Скопје	1997
		3.	Пановска-Димкова, Искра	Практикум по правопис со правоговор на македонскиот литературен јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	„Детска радост“, Скопје	1996
		2.		Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2017
		3.	Конески, К.	Правописен речник на македонскиот литературен јазик	„Просветно дело“, Скопје	1999

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ЛИНГВИСТИКА 1		
2.	Код	МКК-2023-з-1-4		
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје, Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимите <i>јазик</i> и <i>наука за јазикот</i> . Да можат да го определат местото на јазикот во општеството и во науката, како и местото и врските на општата лингвистика со другите науки. Да добијат знаења за развојот на општата лингвистика, нејзините основни модели и теориски пристапи. Да ги усвојат основните поставки и поими на науката за јазикот, како и функциите на јазикот (синхронија, дијахронија, парадигматика, синтагматика итн.; структурализам и функционализам; знак, јазичен знак и др.; конативна, референцијална функција на јазикот итн.). Да ги разликуваат јазичните универзалии. Да добијат основни знаења од јазичните рамништа и од лингвистичките дисциплини (фонетика, фонологија, морфологија, зборообразување, синтакса; семантика, прагматика; социолингвистика, психолингвистика).			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет, цели и задачи на општата лингвистика. 2. Општата лингвистика и другите одделни науки: психологија, социологија, логика, филозофија и др. 3. Односот филологија – (општа) лингвистика – семиотика. 4. Општа : применета лингвистика. 5. Основни модели на општата лингвистика: структуралистички, дистрибуционалистички. 6. Основни дихотомии во општата лингвистика: јазик – говор; синхронија – дијахронија; парадигматика – синтагматика; инваријантност – варијантност. 7. Преглед на лингвистичките дисциплини. 8. Општата лингвистика како наука за човековиот јазик. Јазик: природен, народен, литературен (стандарден) јазик. Идиолект. 9. Јазиците во светот (енциклопедиски и лингвистички опис на јазиците во светот). 10. Јазикот како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето. Јазикот како средство за комуникација меѓу луѓето (вербална и невербална комуникација). 11. Знак. Јазичен знак. 12. Функциите на јазикот. 13. Преглед на јазичните рамништа.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	50
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 х до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Основни поими на науката за јазикот (скрипта)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2006
		2.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		3.	Bugarski, Ranko	Uvod u opštu lingvistiku	Čigoja štampa, Beograd	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burton, Strang, Rose-Marie Déchaine, Eric Vatikiotis-Bateson	Linguistics for Dummies	John Wiley & Sons	2012
		2.	Bauer, Laurie	Linguistics Student's Handbook	Oxford University Press	2007
		3.	Glovacki-Bernardi, , Zrinjka, August Kovačec, Ranko Matasović, Milan Mihaljević, Dieter W. Halwachs, Karl Sornig, Christine Penzinger, Richard Schrodt	Uvod u lingvistiku	Školska knjiga, Zagreb	2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТА 1			
2.	Код	МКК-2023-з-1-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се стекнат со знаења за: основните литературно-теориски поими. 2. Студентите да за запознаат со најважните теории на книжевност и дисциплини. 3. Препознавање на литературни категории на конкретни примери од литературата пракса. 4. Осознавање на теориски концепти. 5. Студентите да се запознаат со теориите на литературните родови: епика, лирика и драма. 6. Запознавање со видови (жанри) и подвидови, со хибридни жанри, потребни за натамошно проучување на литературата. 7. Студентите да се стекнат со знаења за: теории на драма, видови драма: трагедија, комедија, трагикомедија, итн., потребни за натамошно проучување на литературата преку конкретни анализи на литературни дела. 8. Примена на знаењата од овие области. Оспособување на студентите за теориски анализи преку суштинска синергија на теоријата со конкретна аналитичка пракса преку примери.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Основни теориски поими Поим и дефинирање на основни литературно-теориски поими. Стожерни теории на книжевност и дисциплини. Теории на литературни родови: епика, лирика и драма. Теории на видови (жанри) и подвидови. Хибридни жанри. Усогласеност на делото со жанрот (или отстапка од него). Претоп на видови. Презентирање на примери за литературни родови, видови и подвидови. Хибридни жанри. Анализи на литературни дела од сите родови, видови и подвидови преку конкретни примери, апликации од дела. 2. Драма: поим и дефинирање Теории на драма. Видови драма: трагедија, комедија, трагикомедија, итн. Теорија на трагедија според Аристотел. Презентирање на примери за видови драма. Анализи на драмски дела преку неколку модели на теории на драма.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	За поетиката (превод од старогрчки, предговор и коректура на Михаил Д. Петрушевски)	Македонска книга, Култура, Наша книга, Комунист и Мисла, Скопје	1979
		2.	Milivoj Solar	Teorija knjizhevnosti	Shkolska knjiga, Zagreb	1981
		3.	Јуриј Боров	Енциклопедија на естетиката и на теоријата на литературата	Македоника литера, Скопје	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zdenko Shkreb , Ante Stamac	Uvod u knjizhevnost	Globus, Zagreb	1983
		2.	Освалд Дикро / Цветан Тодоров	Енциклопедиски речник на науките за јазикот 1 и 2	Детска радост, Скопје	1994
		3.	Катица Кулафкова	Теорија на книжевноста	Pro Littera, Скопје	2008

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РЕТОРИКА И СТИЛИСТИКА			
2.	Код	МКК-2023-з-1-6			
3.	Студиска програма	Македонска книжевост и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 1 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се стекнат со знаења за реториката. 2. Студентите да се стекнат со знаења за стилистиката. 3. Примена на знаењата од овие области: преку суштинска синергија на теоријата со конкретната реторичка и стилистичка пракса, да се постигне успешна примена на овие знаења и вештини. 4. Развивање на реторичко-стилскиот потенцијал на студентите. 5. Развивање на ораторски способности кај студентите. 6. Оспособување на студентите за стилска креативност и усовршување на стилската изразност. 7. Развивање на потенцијал за креативно пишување и изразување кај студентите.				
11.	Содржина на предметната програма: Реторика 1. Реторика – поим и дефиниции. Појава и развој на реториката (кус преглед). 2. Запознавање со основните теориски поими: изразување, правоговор, култура на говор, свест за говор, реторика, ораторство (беседништво), ретор, оратор, беседник. 3. Говор, делови на говорот. 4. Реториката како беседничка вештина. Беседа. Видови беседи, структура на беседа. 5. Јавен настап. 6. Реторички фигури. 7. Теориски дел (предавања): запознавање со реториката и реторичките поими; 8. Практичен дел (вежби): усовршување на култивиран реторички настап и градење на култура на говор преку повеќе форми на (јавен) настап. 9. Работа во групи: дебати – „дебатен клуб“ преку интересни, провокативни и актуелни теми студентите континуирано вежбаат реторички вештини и самостојно критичко промислување. Инсценирање на судски процес – студентите имат улоги и вежбаат реторички вештини, вежби за јавен настап (кампањи, водителство на ТВ-емисии, итн.). 10. Јавен настап. Работа преку индивидуални настапи: беседење, јавен настап, видови јавни настапи. Беседење – потткнување на усовршување на реторички вештини преку индивидуални настапи на студентите. 11. Реториката и етиката. Злоупотреба на реториката. 12. Реториката и психологијата. 13. Реториката и медиумската култура. 14. Реториката и односите со јавност. 15. Реториката и поширокиот контекст – општествен, политички, јавен живот, уметнички, итн. Стилистика 1. Стилистика – поим и дефиниции. 2. Појава и развој на стилистиката (кус преглед на најважни теории и претставници). 3. Запознавање со основите теориски поими: стилистика, видови стилови, стилски фигури, фигури во старата				

	реторика, фигури во неореториката - метаболи: метаплазми, метатакси, метасемеми, металогизми. Анализа на текстови и дела.					
	4. Теориски дел (предавања): запознавање со стилистиката и стилистичките поими; практичен дел (вежби): стилистички анализи на текстови и дела; поттикнување на стилска креативност и усовршување на стилската изразност.					
	5. Видови стилови (типологија на стилови).					
	6. Запознавање со најпознати говорници и говори (домашни и странски, светски искуства).					
	7. Креативно пишување и стилско изразување.					
	8. Значење на изразните, стилските можности.					
	9. Стилистиката и другите дисциплини, стилистиката во поширок контекст.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит). Примена на практична реализација на знаењата и вештините преку симулација: на дебати, судски процеси, кампањи, јавен настап, водителски вештини, итн.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	3+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	Реторика	Македонска книга, Скопје	2002

		2.	Бранислав Ѓ. Нушиќ	Реторика – наука о беседништву	Издавачко и книжарско претпријатие Геца кон А.Д. Београд	1938
		3.	Трајко Огненовски	Култура на изразувањето	Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола	2002
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	Култура на говорот	Студиорум, Скопје	2011
		2.	Дини Дрваров	Уметноста на говорот	УКИМ – ФДУ, Скопје	2000
		3.	Gjuro Grachanin	Temelji govornishta	Zrinski, Zagreb	1968

II семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ 19 ВЕК			
2.	Код	МКК-2023-з-2-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): – стекнување на основните поимања за книжевноста и за културата во Македонија во 19 век, како и за културните процеси кои претходат; – запознавање со основните претставници и носители на просветителството, псевдокласицизмот, романтизмот и на штотуку појавениот реализам во македонската книжевност; – стекнување на вештини за хронолошко позиционирање на соодветните автори и појави, како и правилна примена на интерпретативните методи врз конкретни текстови од македонската книжевност во 19 век.				
11.	Содржина на предметната програма: – дамаскинарската традиција и <i>Четиријазичникот</i> на Даниил; Македонија во 19 век, распаѓањето на феудалниот систем; борбите за народна црква и просвета; појавата на просветителството во Македонија; – печатниците и развојот на печатарската дејност во Македонија во 19 век; – дејноста на Јоаким Крчовски; беседите на Јоаким Крчовски во делата <i>Слово исказаное заради умирање</i>, <i>Повест ради страиного и втораго пришествија Христова</i> и <i>Различна поучителна наставленија</i>, специфичностите на дискурсот во <i>Митарства</i> и во <i>Чудеса пресвјатија Богородици</i>; – дејноста на Кирил Пејчиновиќ; карактеристиките на делата <i>Огледало</i> и <i>Утешение грешним</i>; – дејноста на Јордан Хаџи Константинов-Џинот (општите белези на неговото творештво); драмските обиди на Џинот како основа за натоомшните драми (драмата на Марко Цепенков, <i>Црне војвода</i>); – унијатските движења во Македонија во 19 век; дејноста на Димитрија и Константин Миладинови и зародувањето на романтизмот во македонската книжевност; – поетските достигнувања во македонската книжевност на 19 век – поезијата на Константин Миладинов, Рајко Жинзифов, Марко Цепенков и Ѓорѓија Пулевски; поемите на Григор Прличев, Рајко Жинзифов и Ѓорѓија Пулевски; – автобиографиите во македонската книжевност на 19 век: <i>Мечта на еден старец</i> и <i>Автобиографијата</i> од Григор Прличев; автобиографијата на Марко Цепенков; – биографиите во македонската книжевност на 19 век – <i>Материјали за животоописанието на братја Х. Миладинови, Димитрија и Константина</i> од Кузман Шапкарев; – расказот во македонската книжевност на 19 век – <i>Прошеда</i> од Рајко Жинзифов; авторската сказна <i>Силјан Штркот</i> од Марко Цепенков.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска		30

			работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10			
	17.3.	Активност и учество	10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Македонскиот XIX век (јазични и книжевно-историски прилози)	Култура	1986
		2.	Харалампие Поленаковиќ	Никулците на новата македонска книжевност	Македонска книга	1989
		3.	Харалампие Поленаковиќ	Во екот на народното будење	Македонска книга	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Георги Сталев	Историја на македонската книжевност (прв дел)	Институт за македонска литература	2001
		2.	Гане Тодоровски	Македонската литература во XIX век, том 1 и 2	Матица македонска	2007
		3.	Искра Тасевска Хаци-Бошкова	Прозните дискурси во македонската книжевност од 19 век (докторски труд)	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2015

		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	НАРОДНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА 2			
2.	Код	МКК-2023-3-2-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ, , проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со особеностите на народниот начин на раскажување, да стекнат општ увид во доменот на народната проза и да ги препознаат трансформациите при нејзиното транспонирање во индивидуалната уметничка наратива. Запознавајќи ги наратолошките аспекти на народната проза, студентите ќе се оспособат да ги применат моделите на В. Пропп во структурално-типолошкото проучување на приказните/сказните од македонскиот фолклор. Со компаративниот третман на мотивите од македонскиот фолклор во корелација со интернационалните приказнички мотиви, ќе можат да се запознаат со универзалните кодови во прозното фолклорно наследство.				
11.	Содржина на предметната програма: Класификаторски решенија во доменот на македонската народна проза и собирачки иницијативи. Типологизација и систематизација на приказните според Арне-Томсоновиот индекс на мотиви. Теории за потеклото и еднородноста на приказничките мотиви (миграциона, митолошка и антрополошка теорија).Генеза и хронолошко-стадијален развој на приказните за животни и басните. Жанровски карактеристики на народната сказна. Интерпретација на волшебните приказни според моделите на В. Пропп: 1. структурално-типолошко проучување на сказната (морфологија на сказната), 2. компаративно-историски осврт кон генетиката на сказната (историските корени на волшебната приказна). Типологизација на преданијата и легендите. Реалистични приказни/новели и анегдоти. Кратки фолклорни жанри - пословици и поговорки (паремиологија) и гатанки. Цепенковите записи на народна проза (творечките интервенции на Цепенков).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Саздов:	Усна народна книжевност (во: Историја на македонската книжевност, I том)	Детска радост,Скопје	1997
		2.	В. Проп	Морфологија на сказната	Македонска реч, Скопје	2009
		3.	В. Проп	Историски корени на волшебната приказна	Македонска реч, Скопје	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ермис Лафазановски	Традиција, наратив, литература	Институт за фолклор, Скопје	1996
		2.	Нина Анастасова Шкрињариќ	Триножникот на Цепенков и каучот на Фројд (психоаналитички студии за фолклорот)	Македонска реч, Скопје	2011
		3.	М. Цепенков	Светот на приказните	Мисла, Скопје	1982

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МОРФОЛОГИЈА НА СМЈ			
2.	Код	МКК-2023-3-2-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф.д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Усвојување и совладување на основните поими на морфологијата. - Зборот и неговата граматичка структура и значење. - Совладување на граматичките категории на зборовните групи и нивните граматички карактеристики. - Посебен осврт кон именската и кон глаголската морфологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед и основни поими во морфологијата: морфема, збороформа, граматички категории. Осврт кон граматичките категории. Зборовни групи и нивните карактеристики. Граматички категории и карактеристики на именската морфологија. Граматички категории и карактеристики на глаголската морфологија. Службени зборови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	45	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби			

		предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.	Татјана Гочкова-Стојановска	Практикум по морфологија на македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2010
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска, Р.	Современ македонски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1987
		2.		Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2017
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ЛИНГВИСТИКА 2			
2.	Код	МКК-2023-з-2-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје, Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се усвојат историските основи на развојот на науката за јазикот. Да се добијат знаења од областа на развојот на лингвистиката – школи, правци и теории (од антиката до современите лингвистички пристапи и теории). Да се запознаат со историјата на лингвистичките проучувања и знаења. Да се оспособат да можат да ги користат лингвистичките учења, од теориски аспект (на историски и на современ план), во усвојувањето, анализата и споредувањето на јазиците во светот. Да ги совладаат базичните вештини во подготовката за теориски пристап кон јазичната проблематика.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Историски основи на лингвистиката. Историски преглед на идеите за јазикот. Тривиум: логика – граматика – реторика. 2. Филологија. Историска лингвистика (појава, предмет, цели и задачи). Методологија: споредбеноисториски проучувања на јазиците во светот. 4. Правци: психологизмот и позитивизмот во лингвистиката. Историската лингвистика и другите науки. 5. Премин од историска во општа лингвистика: естетска лингвистика (лингвистиката и естетиката; школа на зборови и предмети, германска естетска лингвистика, италијанска неолингвистика). 6. Психосоциолошки и географски проучувања на јазикот (Казанската и други славистички школи, лингвистичка географија, француска социолошка школа). 7. Општа и современа лингвистика. Општа лингвистика (предмет, цели и задачи, проблеми и погледи, теории и методологии, системноструктурни и функционални правци и школи во европската и во американската лингвистика). 8. Женевска школа. 9. Прашка школа. 10. Копенхагенска школа. 11. Дистрибуционалистичка школа. 12. Антрополошка лингвистика. 13. Трансформативно-генеративна граматика. 14. Современа лингвистика: интердисциплинарни и обединувачки проучувања на јазикот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		2.	Пандев, Димитар	Пристап во македонската лингвокултурологија	Штрк	2007
		3.	Ivić, Milka	Pravci u lingvistici 1, 2	Biblioteka XX vek, Čigoja štampa	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алпатов, Владимир Михайлович	История лингвистических учений	ЮРАЙТ	2022
		2.	Crystal, David	The Cambridge Encyclopedia of Language	Cambridge University Press	1997
		3.	Robins, Robert Henry	A Short History of Linguistics	Longman	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА НА КНИЖЕВНОСТА 2			
2.	Код	МКК-2023-з-2-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура - културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Проза – поим и дефинирање. Запознавање со теории на прозата. Стекнување на знаења за теорија на проза. Примена на знаења од оваа област. Оспособување на студентите за теориски анализи преку суштинска синергија на теоријата со конкретна аналитичка пракса преку примери од прозни дела. 2. Поезија – поим и дефинирање. Запознавање со теории на поезијата. Стекнување на знаења за теорија на поезија. Примена на знаења од оваа област. Оспособување на студентите за теориски анализи преку суштинска синергија на теоријата со конкретна аналитичка пракса преку примери од поетски дела.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Теорија на проза – поим и дефинирање. Наратологија – поим и дефинирање. Наратолошки теории. Нивоа на анализа на прозниот текст. Модел на проучување. Методологија на проучување на прозата. Анализи на прозни дела преку неколку модели на теории на драма. 2. Теорија на поезија – поим и дефинирање. Поетологија. Прочување на теории од оваа област. Стилистика - теории за стилски фигури. Нивоа на анализа на поезијата. Аналитички нивоа од класичната реторика: фонолошко ниво, синтаксичко ниво, семантичко ниво, логичко ниво. Модел на проучување. Метаболи: метаплазми, метатакси, метасемеми, металогизми. Типологија на поетски дискурси.				

	Анализи на поетски дела преку неколку модели на теории на поезија.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150				
14.	Распределба на расположивото време	3+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	25 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови		
	17.3.	Активност и учество		15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Владимир Проп	<i>Морфологија на сказната</i>	„Македонска реч“, Скопје	2009
		2.	Искра Николовска-Нејашмиќ	<i>Студии од македонскиот фолклор</i>	„Институт за македонска литература“, Скопје	2000
		3.	Зборник на група автори. Приредувач и превод: Атанас Вангелов	<i>Теорија на прозата</i>	„Детска радост“, Скопје	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Аристотел (превод од старогрчки, предговор и коректура на Михаил Д. Петрушевски)	<i>За поетиката</i>	„Македонска книга“, „Култура“, „Наша книга“, „Комунист“ и „Мисла“, Скопје	1979
		2.	Gruope U (J. Dubois, F. Edeline, J. – M. Klinkenberg, P. Minquet, F. Pire, H. Trignon)	<i>Rhetorique generale</i>	“Larousse”, Paris	1970
		3.	Кристина Николовска	<i>Метафора на припадност</i>	Зојдер, Скопје	1999

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО КУЛТУРАТА И ВО КНИЖЕВНОСТА			
2.	Код	МКК-2023-3-2-6			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	1 година / 2 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - запознавање на студентите со клучните концепти поврзани со развојот на културата и на книжевноста; - стекнување на поимања за специфичностите на одделните културни и книжевни традиции, како дел од севкупното светско наследство; - развијање на способноста за забележување на сличностите и на разликите меѓу различните културни региони. - дијахрониско и синхрониско проучување на културата (од најстарите цивилизации до денеска и современата состојба на културата). - запознавање со основните теориски поими на културата и со основните алатки за интерпретирање на книжевноста. - теоретските и практичните аспекти на изучување и толкување на културата и книжевноста во Македонија и пошироко.				
11.	Содржина на предметната програма: - клучните поимски одредници – култура наспрема цивилизација; теории на културата и цивилизацијата; магијата, религијата и обредот како суштински елементи на културата; - митот и неговата специфична структура; корелацијата на митолошките и на фолклорните жанрови, митот и сказната; - разгледување на специфичностите на древните цивилизации; цивилизациите (културните традиции) во Месопотамија и древниот еп <i>Гилгамеш</i>; - културната традиција и религијата на просторот на Сирија; хебрејската традиција како основа на христијанството; сопоставување на текстови од Стариот и од Новиот завет; - египетската цивилизација, културните феномени и текстовите од Старото, Средното и Новото Кралство; т.н. <i>Египетска книга на мртвите</i>; - кинеската културна традиција и нејзините специфичности; клучните филозофски школи – таоизмот и конфучијанизмот, Лао Це: <i>Тао Те Џинг (Книга за патот и неговата крепост)</i>, Конфучиј: <i>Лун Ји (мислења и беседи)</i>; - индиската цивилизација – развојни процеси; ведската книжевност, епската книжевна традиција; <i>Бхагавадгитата</i> како суштествен дел од епот <i>Махабхарата</i>; - хеленската цивилизација – Крит и Микена како културни жаришта, критско-микенската културна традиција како точка во која се проникнуваат различните цивилизациски стремежи; - хеленската епска традиција, Хомер и хомерското прашање; - хеленистичкиот период, преплетувањето на хеленските, источните и македонските културни елементи; биографијата на Плутарх за Александар Македонски. - Ранохристијанската култура. Средновековна култура. - Културата на XIX век во Македонија. - Поп-културата на XX и XXI век. - Вовед во книжевноста. Книжевност и јазик. Народна книжевност. Уметничко творештво (лирско, епско,				

	драмско).					
	— Книжевност и поп-култура (музика, филм, ТВ-серији, перформанс)					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	4+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10		
		16.2.	Самостојни задачи	10		
		16.3.	Домашно учење – задачи	70		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10			
	17.3.	Активност и учество	10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	E. M. Meletinski	Poetika mita	Nolit	1980
		2.	Ante Perković, Dragan Kremer,	Sedma republika: pop kultura u Yu raspadu	Zagreb: Novi liber; Beograd: Službeni glasnik, 2011	2011
		3.	Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	По трагите на древите цивилизации	Македоника литерa	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zdenko Škreb,	Uvod u književnost	Globus, Zagreb	1986

			Ante Stamać			
		2.	Глен Џордан, Крис Ведон	<i>Културна политика: класа, род, раса и постмодерниот свет</i>	Темплум, Скопје	2000
		3.	Тревор Линг	Историја религије Истока и Запада	СКЗ	1993

ВТОРА ГОДИНА

III семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО КНИЖЕВНОСТА ЗА ДЕЦА			
2.	Код	МКК-2023-з-3-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Упатеност во критериумите кои ја определуваат книжевноста како соодветна за детската рецепција; 2. Способност за определување и разликување на карактеристиките на жанровската припадност на книжевноста за деца; 3. Воведување во рецепција и анализа на книжевен текст за деца; 4. Воведна запознатост со вредностите на светската книжевност за деца; 4. Запознатост со почетоците на македонската книжевност за деца; 5. Воведна запознатост во можностите за воспоставување естетска комуникација на книжевните дела за деца со другите уметности / медиуми; 6. Воведна запознатост со новите пристапи и теми во книжевноста за деца.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Критериуми кои ја определуваат книжевноста како соодветна за детската рецепција (со анализа на книжевни текстови). 2. Жанровите во книжевноста за деца. 3. Категориите: чудно, чудесно, фантастично, согледани преку анализа на книжевни текстови за деца. 4. Усна/народна и авторска сказна (преку искуствата на Шарл Перо, Браќата Грим, Марко Цепенков и Ханс Кристијан Андерсен). 5. Главни особености на авторската светска книжевност за деца од класиката (преку анализа на книжевен текст). 6. Првите никулци на (за)пишаната македонска книжевност за деца: а. дијалогските сценки на Јордан Хаџи Константинов – Џинот во втората половина на XIX век; б. текстови од Зборникот на браќата Миладиновци (Загреб: 1861); в. песни за деца на Григор С. Прличев од 1872 година; г. фолклористичкото дело на Кузман А. Шапкарев и Марко К. Цепенков. 7. Обидите за создавање книжевност за деца во првите децении на XX век – до крајот на Втората светска војна. 8. Првиот буквар и првите објавени книги за деца на македонски јазик по Втората светска војна. 9. Преглед на нови теми и пристапи во современата книжевност за деца. 10. Поимање на стереотипите во книжевноста за деца. 11. Синтези меѓу книжевните дела за деца и другите уметности / медиуми – воведни напомени и примери од светската и македонската книжевност за деца.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	Клуч во клучалката на детството	Скопје: Матица македонска	2019
		2.	Јадранка Владова	Литература за деца	Скопје: Ѓурѓа	2001
		3.	Владимир Проп	Морфологија на сказната	Скопје: Македонска реч	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Виолета Димова	Естетика на комуникацијата и литературата за деца	Скопје: Македонска реч	2012
		2.	Нина Анастасова-Шкрињариќ	Триножникот на Цепенков и каучот на Фројд	Скопје: Македонска реч	2011
		3.	Александар Прокопиев	Патувањата на сказната	Скопје: Магор	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СВЕТСКА КНИЖЕВНОСТ 1			
2.	Код	МКК-2023-з-3-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): – стекнување на основните поимања за текот и за развојот на светските културните процеси; – запознавање со периодизацијата и со класификацијата на античката книжевност (жанрови, претставници, обележја), со средновековната книжевност, ренесансниот културен контекст и со класицизмот; – развивање на интересот кај студентите и нивната способност за споредбено проучување и промислување на светската книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: – хеленската епска традиција, Хомер: <i>Илијада</i> и <i>Одисеја</i>; – хеленската лирика; монодија и хорска лирика (периодизација, жанрови, претставници); – хеленската драма; создавањето на трагедијата; улогата на трагедијата во старогрчкото општество; митологијата како извор на трагедијата; Есхил: <i>Орестија</i> и <i>Персијци</i>; Софокле: <i>Ојдип тиранин (Цар Един)</i>; <i>Ојдип на Колон</i> и <i>Антигона</i>; Еврипид: <i>Медеја</i>; <i>Ифигенија во Авлида</i>; – старата атичка комедија; Аристофан: <i>Жаби</i>; – римската книжевност, претставници, жанрови, сличности и разлики со хеленската книжевност; карактеристиките на римската комедија; Плаут: <i>Скржавец</i>; – обнова на епската традиција – Вергилиј: <i>Ајнеида (Енеида)</i>; – средновековната книжевност; општествено-историски и културен контекст; поетиката на средновековната книжевност; – предренесанса, хуманизам и ренесанса; поетиката на ренесансната книжевност; преглед на книжевноста со основни податоци за општествениот и за културниот контекст во кој се јавува новата книжевност на Европа. Данте Алигиери: <i>Божествената комедија</i>; Франческо Петрарка: <i>Канцониерот</i>; Џовани Бокачо: <i>Декамерон</i>; Мигел де Сервантес: <i>Дон Кихот</i>; Вилијам Шекспир – трагедиите <i>Хамлет</i>, <i>Отело</i>, <i>Магбет</i>, <i>Ромео и Јулија</i>; комедијата <i>Сон на летната ноќ</i>, историската драма <i>Ричард III</i>; сонетите на Шекспир; – класицизам; поетиката на класицизмот: Пјер Корнеј: <i>Сид</i>; Жан Батист Поклен Молиер: <i>Тартиф</i>; прециозноста како културна појава; енциклопедистите, филозофско-сатиричниот роман.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20

		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Urednici: Gabriela Vidan Mate Zorić	Povijest svjetske književnosti, knj. 3 i knj.4	Mladost	1974 1982
		2.	д-р Милош Ѓуриќ	Историја хеленске књижевности	Завод за издавање учбенике и наставна средства, Београд	1986
		3.	Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	По трагите на древните цивилизации	Македоника литера	2020
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аристотел	За поетиката	Македонска книга, Култура, Наша книга, Комунист	1979
		2.	Miroslav Beker, prir.	Povijest književnih teorija	SNL	1979
		3.	Роберт Грејвс	Грчки митови	Табернакул	2002

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ЗБОРООБРАЗУВАЊЕ			
2.	Код	МКК-2023-з-3-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување во теоријата на зборообразувањето како посебна научна дисциплина, преглед на основните зборообразувачки модели во македонскиот јазик. Преглед на зборообразувачките типови и воведување во ономазиолошко-синтаксичката структура на изведенките. 1. Познавање и разбирање на основните теоретски поими од областа на зборообразувањето. 2. Идентификација и анализа на изведените зборови од структурен и од семантички аспект. 3. Познавање на зборообразувачкиот систем на македонскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими во зборообразувањето. Начини на збогатување на речничкиот состав во македонскиот јазик. Основни начини на зборообразување (семантичко зборообразување, срастување, синтаксичка конверзија, афиксен начин на зборообразување). Поимот мотивиран (изведен) збор (изведенка, дериват). Видови зборообразувачка мотивација. Зборообразувачки единици. Класификација на изведенките (мутациски, транспозициски, модификациски). Образување на именките. Именки добиени преку суфиксација (називи на дејства, називи на апстрактни особини, називи на вршители на дејства, називи на орудија (средства) за вршење дејства, називи на објекти на дејство и резултати на дејство, називи на носители на особини, називи на места, називи на множества, називи на женски суштества, деминутивно-хипокористични називи, аугментативно-пејоративни називи). Именки образувани со префиксација, префиксно-суфиксни образувања, именки добиени со композиција (сложување на две основи). Образување на придавките. Придавки добиени со суфиксација, со префиксација, придавки образувани со префиксација и суфиксација, придавки образувани со сложување. Образување на глаголите. Глаголи образувани со суфиксација, со префиксација. Глаголи образувани со префиксација и суфиксација. Глаголи образување со сложување. Зборообразувањето во уметничколитературниот стил.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Велева, С.	Тенденции во зборообразувањето во македонскиот јазик	Скопје	2006
		2.	Конески, К.	Зборообразувањето во современиот македонски јазик	Скопје	2003
		3.	Велева, С.	Зборообразувањето во поезијата на Гане Тодоровски	Скопје	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.				

		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 1			
2.	Код	МКК-2023-з-3-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ, , проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со древните супстрати коишто ги сочинуваат најдолните слоеви на македонската култура и цивилизација, со што ќе се оспособат да ги препознаваат старомакедонскиот супстрат, старобалканскиот супстрат, старословенскиот супстрат, и нивниот континуитет во фолклорната традиција.				
11.	Содржина на предметната програма: I: Истражување на старомакедонскиот и старогрчкиот супстрат (Александар Македонски во културната меморија на Македонците), Старогрчките обредни традиции и нивните рефлексии во македонската обредна традиција (врз примерот на посмртниот обреден комплекс. II. Истражување на старословенскиот супстрат: преглед на старословенските култови (култ кон растенијата, култ кон животните, култ кон природните елементи, култ кон природните појави, култ кон небесните тела и др. култови). IV. Истражување на балканскиот супстрат (врз примерот на песните за Марко Крале).V. Истражување на староевропскиот матријархален супстрат (култот на големата мајка според тезите на Марија Гимбутас). Истражување на византискиот супстрат: византискиот домен во македонската традиција (архитектура и фреско-сликарство).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	Словенски пантеон	Скопје, Менора	2004
		2.	Вражиновски, Танас:	Речник на народната митологија на Македонците	Скопје-Прилеп, Матица македонска – Институт за старословенска култура	2000
		3.	Ранко Младеновски:	Александар III Македонски во македонската книжевност	Скопје, Македоника литера	2016
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Нешка Николова:	Култот на Големата мајка	Македоника литера	2012
		2.	Жан-Клод Шене Бернар Флизен:	Византија (историја и цивилизација)		
		3.				

IV семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ 1			
2.	Код	МКК-2023-з-4-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели: - Запознавање на студентите со почетоците и развојните текови на современата македонска поезија. - Претставување на опусот на најистакнатите современи македонски поети. - Запознавање со: автори, поетски, поетски практики, модели на поетски писма, тенденции, трендови. - Запознавање со поетиките на авторите од овој корпус – со акцент на поетичките особености. - Примена на стекнатите знаења преку апликации. Компетенции: - Стекнување теориски знаења за поетиките, поетските практики, тенденции, воздејства, синергии од корпусот македонската современа поезија (почетоците, развојните текови, подеми, итн.). - Стекнување на компетенции за поетските практики на главните претставници на овој корпус поезија. - Развивање на компетенции за примена на стекнатите теориски знаења од оваа област преку дела. - Стекнување на способност за интерпретација на дела од овој литературен корпус.				
11.	Содржина на предметната програма: Особености на поетските дискурси на најистакнатите претставници на современата македонска поезија од почетниот период и од развојните текови на 20 век (и делумно 21-от век): Коста С. Рацин, Блаже Конески, Славко Јаневски, Блаже Конески, Ацо Шопов, Матеја Матевски, Гане Тодоровски, Анте Поповски, Јован Котески, Даница Ручиѓај, Стојан Тарапуза, Петре М. Андреевски, Влада Урошевиќ, Михаил Ренцов, Радован Павловски, Богомил Ѓузел, Ефтим Клетников, Раде Силјан. Анализи и толкувања на најважните развојни етапи на современата македонска поезија преку најистакнати претставници. Апликации со примери од поезија од авторите од современата македонска поезија на 20-от и 21-от век. Автори од овој корпус поезија кои творат и во 21-от век.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови

	активности		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи		20 часови
			16.2.	Самостојни задачи		20 часови
			16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15 бодови	
	17.3.	Активност и учество			15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација / самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кристина Николовска	Метафора на припадност	Зојдер, Скопје	1999
		2.	Кристина Николовска	Глаголска метафора	Зојдер, Скопје	2004
		3.	Кристина Николовска	Опус-великан (Книга за творештвото на Гане Тодоровски)	Macedonia Prima, Охрид	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кристина Николовска	Книга за Анте (Книга за творештвото на Анте Поповски)	Силсонс, Скопје	2017
		2.	Кристина Николовска	Мостови на убавината (Книга за творештвото на Стојан Тарапуза)	Силсонс, Скопје	2019
		3.	Кристина Николовска	Моќта на довиците	Панили, Скопје	2022

Прилог бр. 3

Предметна програма од прв циклус на студии

1.	Наслов на наставниот предмет	СВЕТСКА КНИЖЕВНОСТ 2			
2.	Код	МКК-2023-3-4-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): – запознавање со периодизацијата и со жанровската класификација на предромантизмот, романтизмот, реализмот и модерната книжевност; – обработка на делата соодветни за стилско-формациските комплекси, стекнување на способност за разликување на нивните обележја и претставници; – развивање на интересот кај студентите и нивната способност за споредбено проучување и промислување на светската книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: – предромантизам: Sturm und Drang (Русо, Гете, Шилер), Гете: <i>Страдањата на младиот Вертер</i> , <i>Фауст</i> ; романтизам, поетиката на романтизмот; – романтизмот во француската литература, Виктор Иго: <i>Клетници</i> ; – романтизмот во англиската литература, Џорџ Гордон Бајрон: <i>Странствувањето на Чајлд Харолд</i> ; – романтизмот во руската литература, Александар Пушкин: <i>Евгениј Онегин</i> ; – реализмот во француската литература; Балзак: <i>Чичко Горио</i> , Флобер: <i>Госпоѓа Бовари</i> ; – реализмот во руската литература – Л. Н. Толстој: <i>Ана Каренина</i> ; Ф. М. Достоевски и книжевноста на теодикејата: <i>Браќа Карамазови</i> ; – доцниот реализам и модерната во руската литература – А. П. Чехов: <i>Вујко Вања</i> , <i>Вишиновата градина</i> ; Михаил Булгаков: <i>Мајсторот и Маргарита</i> ; – модерната во француската литература – Шарл Бодлер, симболизам; Верлен, Рембо, Маларме, Валери; дадаизмот и надреализмот; – романот на „текот на свеста“ – Вирџинија Вулф: <i>Госпоѓа Даловеј</i> ; – книжевноста на егзистенцијализмот и апсурдот – Албер Ками: <i>Странецот</i> ; – модерните текови во германската литература – Томас Ман: <i>Смрт во Венеција</i> ; – експресионизмот во литературата – Франц Кафка: <i>Процес</i> .				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Urednici: Gabriela Vidan Mate Zorić Viktor Žmegač Breda Kogoj- Kapetanić Ivo Vidan Aleksandar Flaker	Povijest svjetske knjizevnosti, knj. 3 – 7	Mladost, Zagreb	1974 1975 1976 1982
		2.	Viktor Žmegač	Povijesna poetika romana	Grafički zavod Hrvatske	1987
		3.	Јадранка Владова	Читање на светската литература	Македонска книга 2002	2003
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Erih Auerbah	Mimezis	Nolit, Beograd	1979
		2.	Miroslav Beker, prir.	Povijest književnih teorija	SNL	1979
		3.	Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	Бахтин и стилското разногласие во македонската книжевност	Македоника литера	2015

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛЕКСИКОЛОГИЈА СО ФРАЗЕОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	МКК-2023-з-4-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел е студентите да се запознаат со богатиот речнички фонд на македонскиот јазик, да ја откриваат многузначноста на зборовите, да се запознаат со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик и да ги откриваат значења на ФИ.				
11.	Содржина на предметната програма: Што е лексикологија? Сродни дисциплини. Формата и содржината на зборот. Преносно значење. Семантички односи кај лексемите (синонимија, хомонимија, антонимија, паронимија). Класификации на лексиката според: потекло, сфера на употреба, процес на обновување, експресивно-стилски карактеристики. Лексикографија. Дефиниција за фразеологија и за фразеолошки израз/фразама. Општи карактеристики на ФИ и класификации на ФИ.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби		

		предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Симона Груевска-Маџоска	Лексикологија на македонскиот јазик	МИ-АН	2021
		2.	Катерина Велјановска	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 2			
2.	Код	МКК-2023-з-4-5			
3.	Студиска програма	македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4 (четири)
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења од областа на средновековната култура на просторите на Македонија. Запознавање со појавата и специфичниот историски и културен развојот на христијанството и словенската писменост и култура на овие простори. За остварување на овие цели предметната програма ќе се фокусира на теоретските и практичните аспекти на изучување и толкување на оригиналното профано и црковно творештво (Фрескоживописот и иконографијата во македонските духовни центри), специфичната архитектура и некои карактеристични форми на уметност (музика, сликарство, копаничарство и др.) Со усвојувањето на сознанијата на оваа предметна програма, студентите ќе можат да го разберат значењето и неопходноста на средновековната култура и традиција за континуитетот и конституирањето на современиот македонски културен идентитет и оригиналната творечка и научна продукција.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Раѓање на христијанството. Источната црква и подемот на византиската теологија и култура. Ранохристијанската култура. Словенски извори за Св. Кирил и Методиј. Похвални и поучни слова на Св. Климент Охридски. Охридската книжевна школа. Доцниот среден век и појавата на богомилството во Македонија (<i>Тајната книга</i>). Апокрифи. Фрескоживописите и иконографијата во македонските цркви и манастири. Влијанијата на средновековната култура на современата македонска музичка и филмска продукција. Средновековната култура и поп културата во Македонија.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (предавања и вежби)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		0 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		90 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/ самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитар Корнаков	Македонски манастири	Матица македонска, Скопје	2009
		2.	Маја Ангеловска-Панова	Богомилството во духовната култура на Македонија	Институт за старословенска култура, Прилеп	2004
		3.	Мирча Елијаде	Историја на верувањата и на религиските идеи 1-3	Табернакул, Скопје	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коста Балабанов	Иконите во Мекедонија	Табернакул, Скопје	1995
		2.	Ѓ.Поп-Атанасов, М.Ј.Тошиќ и И.Велев	Творци на македонската литература 9-18 век	Институт за македонска литература, Скопје	2004
		3.	Маја Ангеловска-Панова	Македонски цркви и манастири	Младинска книга, Скопје	2015

ТРЕТА ГОДИНА

V семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ 2			
2.	Код	МКК-2023-3-5-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3 година/ 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Остварување упатност во моделите на песна во современата македонска книжевност; 2. Оспособување за познавање и почитување на културно-општествените прилики во кои се развива современата македонска поезија; 3. Оспособување за вреднување на местото на современата македонска поезија во македонската култура; 4. Поврзување на знаењата од другите книжевни дисциплини преку употреба на веќе усвоена книжевно-теоретска терминологија; 5. Развивање вештини за синтетичко-аналитичко и критичко-творечко мислење преку анализа на песни од современата македонска книжевност; 6. Развивање и поттикнување вештината за изучување и проследување на современата македонска поезија во поширок книжевен и културен контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Модели на песна во современата македонска книжевност (метафоричка/метонимска, звучна/логичка, интертекстуална песна), од Коста Солев Рацин до најновите поетски отварања. Како функционираат моделите на песна во новите поетски писма на современата македонска книжевност. 2. Македонската песна меѓу традицијата и модернитетот (К. Рацин, К. Неделковски, Н. Ј. Вапцаров). Македонската песна и модернистичките импулси. 2. а. Експресионистички импулси (со посебен анцент на поетското творештво на Коста Солев Рацин, Ацо Караманов). 2. б. Симболистички импулси (со посебен анцент на поетското творештво на Ацо Караманов, Блаже Конески, Ацо Шопов, Радован Павловски, Светлана Христова-Јоциќ, Гордана Михаилова-Бошнакоска). 2. в. Надреалистички импулси (со посебен акцент на поетското творештво на Петре М. Андреевски, Влада Урошевиќ, Катица Кулакова). 3. Поезијата на Блаже Конески како нулта точка на македонската култура – рефлексија на поетското писмо врз другите уметности, во македонскиот културен контекст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови

		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	Историја на македонската книжевност XX век	Скопје: Мисла	1990
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	Конески како тестамент	Скопје: Матица македонска	2021
		3.	Лидија Капушевска-Дракулевска	Поетика на несознајното / Поетика на изненадувањето	Скопје: Магор	2001 / 2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Венко Андоновски	Дешифрирања (Песна зад песните).	Скопје: Штрк	2000
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	Рацин и експресионизмот / Лицето на зборовите	Скопје: Менора / Скопје: Култура	2000 / 2004
		3.	Весна Мојсова-Чепишевска и Иван Антоновски	Ветерот носи убаво време (За најновата развојна етапа во современата македонска книжевност)	Скопје: Матица македонска	2012

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СВЕТСКА КНИЖЕВНОСТ 3			
2.	Код	МКК-2023-з-5-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година/ 5 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Ангелина Бановиќ-Марковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со спецификите и главните претставници на модернизмот и постмодернизмот во светската книжевност, стекнува книжевно-теориски компетенции и аналитички способности за интерпретација на книжевните дела.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предвесниците на прозата на <i>струјата на свеста</i> : Марсел Пруст (<i>Во потрага по изгубеното време</i>). 2. Романот на <i>струјата на свеста</i> : Џејмс Џојс (<i>Улис</i> ; <i>Портрет на уметникот во младоста</i>), Вилијам Фокнер (<i>Врева и бес</i>) и Вирџинија Вулф (<i>Госпоѓа Даловеј</i>). 3. Фантастичната книжевност: Михаил Булгаков (<i>Мајсторот и Маргарита</i>). 4. Егзистенцијализмот и книжевноста на апсурдот: Жан Пол-Сартр (<i>Тегобност</i>); Албер Ками (<i>Странецот</i> ; <i>Митот за Сизиф</i>). 5. Модерната во германската книжевност: неореализам (Томас Ман – <i>Смрт во Венеција</i> ; <i>Буденброкови</i>) и експресионизам (Франц Кафка – <i>Процес</i> ; „Преобразба“). 6. Модернизмот во поезијата: Томас Елиот (<i>Пуста земја</i>). 7. Од симболизам кон футуризам во поезијата (избор): Блок, Рилке, Мајаковски. 8. Надреализам: Андре Бретон (<i>Надја</i>). 9. Драмата во XX век (драма по договор): Луиџи Пирандело (<i>Шест ликови го бараат авторот</i>), Ежен Јонеско (<i>Келавата пејачка</i>), Семјуел Бекет (<i>Чекајќи го Годо</i>), Бертолд Брехт (<i>Мајка Храброст и нејзините деца</i>). 10. Магичниот реализам и постмодернизмот: Габриел Гарсија Маркез (<i>Сто години самотија</i>). 11. Постмодернимзот во книжевноста: Хорхе Луис Борхес (<i>Фикции</i> ; <i>Алеф</i>), Итало Калвино (<i>Ако една зимска ноќ некој патник</i>), Умберто Еко (<i>Името на розата</i>), Милан Кундера (<i>Неподносливата леснотија на постоењето</i>). 12. Најновите тенденции: Џон Максвел Куци (<i>Чекајќи ги варварите</i>), Орхан Памук (<i>Музеј на невиноста</i>)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2 + 2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			20
		16.2.	Самостојни задачи			20
		16.3.	Домашно учење – задачи			50
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	ur. Frano Čale... (et.al.)	Povijest svijetske knjizevnosti (knj.3-7)	Mladost, Zagreb	1982
		2.	Milivoj Solar	Suvremena svjetska književnost https://pdfcoffee.com/milivoj-solar-suvremena-svjetska-književnost-pdf-free.html	Školska knjiga, Zagreb Nolit, Beograd	1997
			Milivoj Solar	Mit o avangardi i mit o dekadenciji: aspekti tumacenja proze 20 stoljeca		1985
		3.	Rejmond Vilijams	Drama od Ibzena do Brehta https://kupdf.net/download/drama-od-ibzena-do-brehta-rejmond-vilijams_589f74e86454a7de79b1e978_pdf	Nolit, Beograd	1979
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivo Vidan	Roman struje svesti: Uliks i Buka i bijes https://kupdf.net/download/roman-struje-svijesti-fokner-dzojs_58ee4a4cdc0d600120da9818_pdf	Školska knjiga, Zagreb	1971
		2.	Dubravka Oraić-Tolić	Paradigme 20. stoljeca: avangarda i postmoderna	Zavod za znanost o književnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u	1996/1997

					Zagreb	
		3.	Dioniz Đurišin	<i>Šta je svetska književnost?</i>	Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci / Novi Sad	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СИНТАКСА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	МКК-2023-з-5-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година/ 5 семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Симон Саздов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Теоретска основа за именската група и реченицата. 2. Познавање на модалната и граматичката структура на реченицата како и практична примена во пишуваниот и говорениот јазик. 3. Оспособеност за создавање именски групи и реченици од различен структурен и комуникациски тип.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во синтаксата (опсег на јазичното рамниште, граници и контакт со други лингвистички дисциплини, синтаксички единици). 2. Синтаксички средства. 3. Синтаксички врски. 4. Именската група како синтаксичка единица – дефиниции и видови, структура, категории. 5. Категориите род, број, зависност обраќање. 6. Референцијална карактеристика на ИГ 7. Збороред во ИГ 8. Реченицата како синтаксичка единица – дефиниции, структура, форма и содржина. 9. Граматичка структура – а) основни реченични членови: подмет, прирок, предмет; б) второстепени реченични членови: атрибут и апозиција. 10. Модална структура – видови, значење и употреба. Негација. 11. Информациска структура – тема и рема. 12. Збороред и согласување во реченицата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	3+3			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		45
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		45
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		20
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15	
	17.3.	Активност и учество			15	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Радинг	1994
		2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело	2005
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 4	Табернакул	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	ИМЈ Крсте Мисирков	1999
		2.	Зузана Тополињска	Граматика на именската фраза	МАНУ	1977
		3.	Лилјана Минова-Ѓуркова (ред.)	Македонски јазик	Универзитет Ополе Полска	1996
		4.	Живко Цветковски и др.	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и „Култура“	2017

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 3			
2.	Код	МКК-2023-з-5-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - запознавање на студентите со клучните концепти поврзани со развојот на македонската култура во 19 век, како и со одделните културни дејци; - стекнување на сознанија за начинот како се одвиваат појавите и процесите во тоа време, во функција на формирање на соодветна претстава за македонската културна средина; - развивање на способноста за забележување на сличностите и на разликите меѓу културните региони.				
11.	Содржина на предметната програма: - втемелувањето на Охридската архиепископија како доминанта црковна и политичка институција и нејзиното значење за македонскиот народ во 19 век; културните појави во претходните три века, како основа врз која се развиваат новите творечки и културни тенденции; - општествено-политичките состојби во Македонија во 19 век, доминантните струења под превезот на народната и културната преродба; процесот на создавањето на граѓанската класа; - печатарската дејност во европскиот културен регион и во Македонија, печатниците во Македонија во 19 век; - читалиштата и библиотеките како културен феномен во македонскиот 19 век; - доминантните претставници на книжевноста и на културата како исчекор од наследените обрасци на средновековниот творечки модел кон просветителските тендеции (Крчовски, Пејчиновиќ, Џинот); - пропагандите во Македонија во 19 век, прашањето за приклучувањето на одделните дејци кон туѓите политички стратегии, читање и интерпретирање на патописните записи; - дејствувањето на македонската интелигенција наспроти стратегиите на Цариградската патријаршија, унијатските движења и нивното значење за македонската култура; - романтичарските импулси, обновените просветителски тенденции и преминот кон реализам кај македонските автори (Миладиновци, Жинзифов, Прличев, Цепенков, Пулевски); - собирањето на усното творештво и неговото значење (врз примери од <i>Зборникот</i> на Миладиновци); - дејноста на Дичо Зограф и на неговите ученици; - претставите на сесловенските учители и на нивните ученици во литературата и во уметноста од 19 век; - мијачките резбари и нивната дејност во 19 век.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска	30	

			работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Македонскиот XIX век (јазични и книжевно-историски прилози)	Култура	1986
		2.	Харалампие Поленаковиќ	Никулците на новата македонска книжевност; Во скот на народното будење	Македонска книга	1989
		3.	Цветан Грозданов	Живописот во Македонија (XVIII – XIX век)	МАНУ	2011
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Гане Тодоровски	Македонската литература во XIX век, том 1 и 2	Матица македонска	2007
	2.		Димитар Ќорнаков	Творештвото на мијачките резбари	Матица македонска	2012
	3.		Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	Прозните дискурси во македонската книжевност од 19 век (докторски труд)	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2015

VI семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ 3			
2.	Код	МКК-2023-з-6-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3 година/ 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Оспособување за познавање и почитување на културно-општествените прилики во кои се развива современата македонска драма. 2. Оспособување за вреднување на местото на современата македонска драма во македонската култура. 3. Поврзување на знаењата од другите книжевни дисциплини преку употреба на веќе усвоена книжевно-теоретска терминологија; 4. Развивање вештини за синтетичко-аналитичко и критичко-творечко мислење преку работата врз конкретни драмски текстови од современата македонска книжевност; 5. Развивање и поттикнување вештината за изучување и проследување на современата македонска драма во поширок книжевен и културен контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Македонската драма од удирањето на темелите на македонскиот модерен театар од страна на Војдан Чернодрински до првите две децении на XXI век: 1. Македонската драма во периодот меѓу двете светски војни; 1. а. македонската битова драма (конституција на жанрот; битовскиот драмски простор, време и лица) со посебен акцент на драмското писмо на Никола Киров Мајски, Васил Иљоски, Антон Панов и Ристо Крле (култивирање на македонскиот драмски израз). 2. Македонската драма во модерната, од модерната кон постмодерната и во постмодерната со посебен акцент на драмското писмо на Коле Чашуле, Томе Арсовски, Горан Стефановски, Јордан Плевнеш, Дејан Дуковски, Венко Андоновски и Жанина Мирчевска. 3. Најновите тенденции во современата македонска драма. 4. Македонската драма и македонскиот театар.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови

		16.3.	Домашно учење – задачи			50 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	Историја на македонската книжевност XX век	Скопје: Мисла	1990
		2.	Јелена Лужина	Историја на македонската драма: македонската битова драма	Скопје: Култура	1995
		3.	Наташа Аврамовска	Во вителот на дореализацијата (дуплото дно на македонската драма)	Скопје: Култура	2004
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Алексиев	Основоположници на македонската драмска литература	Скопје: Култура	1972
		2.	Група автори	Театарот на почвата на Македонија од антиката до денес: прилози за истражувањето на историјата на културата на почвата на Македонија	Скопје: Македонска академија на науките и уметностите	2004
		3.	Весна Мојсова-Чепишевска	Литературни преокупации	Скопје: Менора	2000

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КРЕАТИВНО МЕДИУМСКО ПИШУВАЊЕ			
2.	Код	МКК-2023-3-6-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со медиологијата, со видовите медиуми и со нивниот однос кон културтата. Да научат да ги разликуваат, по можност и да ги пишуваат основните новинарски жанрови поврзани со книжевноста и културата, оние кои постојеја или уште постојат во она што некогаш се нарекуваше „културна рубрика“. Да се оспособат за новинари од областа на книжевноста и културата и уредници на културната рубрика.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција на поимот „медиум“. Медиологија. Класични и дигитални медиуми. Жешки и топли медиуми (Маклуан). Медиумите и злото. Медиумите и вистината. Медиумите и кичот. Глобализација на медиумите. Медиумите и културата. Поимот „културна рубрика“. Основни жанрови на културната медиологија (новинарство). Вест во културата. Приказ на книга. Новинска рецензија (критика) за книга/филм/претстава/ изложба. Книжевна критика. Филмска критика. Театарска критика. Критика на изложба. Есеј за книга/филм/претстава. Интервју со културен деец. Полемика. Коментар од областа на културата. Колумна од областа на културата. Пост и блог од областа на културата. Уредување на културната рубрика: селекција на битно од небитно. Анализа на ЛИК (додаток на „Нова Македонија“ за литература, идеи и култура (архивска граѓа), од неговите најплодни години (1980-1990) Креативно медиумско пишување: практика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		МАКЕДОНСКИ			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација /самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	-	Leksikon novinarstva	Savremena administracija, Beograd	1979
		2.	Bourdieu, Pierre	Što znači govoriti	Naprijed, Zagreb	1992
		3.	ЛИК (списание - додаток за литература, идеи и култура)	Комплет на ЛИК од архивска граѓа на „Нова Македонија“	Нова Македонија, Скопје,	1980-1990
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мателар, Арман; Мателар Мишел	Историја на теориите на комуникацијата	Алеф и Еин-соф, Скопје	2003
		2.	Serl, Džon	Govorni činovi	Nolit, Beograd	1991
		3.	Груевски, Томе	Комуникациите и културата	Скопје	2002

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК		
2.	Код	МКК-2023-з-6-3		
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје, Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните периоди и етапи од развојот на македонскиот писмен јазик од 9 до средината на 20 век. Следната цел е да се овозможи поедноставно разбирање на развојните процеси на жанровите и видовите на македонската писменост како и запознавање со социолингвистичките и културните околности во Македонија од најстари времиња до денес.			
11.	Старословенскиот литературен јазик како историска поддршка на македонскиот писмен јазик. Старословенскиот јазик наспроти современиот македонски јазик. Историски развој на македонскиот јазик на одделни рамништа. Развојот на словенската писменост во Македонија од 10 до 18 век (Македонската варијанта на црковнословенскиот јазик. Односот меѓу глаголицата и кирилицата. Средновековни книжевни школи во Македонија: Охридска и Кратовско-злетовска. Одразот на меѓуредакциските контакти во македонската писменост. Одразот на контактот меѓу црковнословенската јазична традиција и народниот јазик во македонските средновековни текстови.) Македонскиот литературен јазик во 19 век (врз примери од текстовите на Крчовски и Пејчиновиќ до Крсте петков Мисирков) Развитокот на македонскиот литературен јазик во 20 век (врз примери на текстови од првата половина на 20 век) Историски поглед во кодификацијата на македонскиот литературен јазик Кодификација на македонскиот литературен јазик.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Анализа на текст	60	
	17.2.	Писмена работа	30	
	17.3.	Активност и учество	10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитар Пандев	Македонска хрестоматија	ФлФБК – УКИМ Скопје	2013
		2.	Блаже Конески	Збор и опит 2	Арс ламина	2021
		3.	Конески, Бл. и Јашар-Настева, О.	Македонски текстови 10-20 век.	Филолошки факултет - Скопје	1971
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Од историјата на јазикот на словенската писменост во Македонија	Култура Скопје	1975
		2.	Блаже Конески	Македонскиот 19 век	Култура Скопје	1986
		3.	Спасов, Јб.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (прв и втор дел дел).	Скопје: Култура	2005

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 4			
2.	Код	МКК-2023-3-6-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10	Цели на предметната програма (компетенции): · Студентите да стекнат основни културолошки поими за разбирање и толкување на трите крупни македонски културни формации на дваесеттиот век: културата на реализмот, културата на модернизмот и културата на постмодерното, низ различни семиотички и жанровски дизајни, од книжевен текст, театар, филм, сликарство и други уметности, преку рекламните пораки, политичките говори, медиумските жанрови (неуметнички дискурси) до „маргиналните“ форми на една култура - стрипови, графити, популарни и „ниски“ форми, карикатури, хумористични емисии од типот на К-15, блогови...				
11	Содржина на предметната програма: · 1. Вовед во основните културолошки прашања. Културата како семиотика. 2. Реализмот во македонската култура: поимот на една, стабилна вистина. Реализмот во прозата и унифицираната гледна точка. Реализмот во театарот и филмот. Реалистично сликарство. Референцијалноста и односот на “вистинитост”. Поимот веродостојност во македонските уметности. 3. Модернизмот во македонската литературна уметност: поезија, проза. Модернистичкиот театар. Основни теориски претпоставки на модернистичките стилови во културата. Гносеолошката доминанта на модернизмот. Наследените филозофемии на модернизмот: холизам, структурализам, “неспорна” вистина, идеологија и нивното разликување преку експериментот. Две и повеќе гледни точки – конструкција на “вистината”. Сомнеж во стабилното значење. Фројд и потсвеста во македонскиот модернизам . Македонскиот модернистички филм. Македонскиот модернистички театар: Чашуле, Томе Арсовски, Горан Стефановски. Модернизмот во сликарството и музиката. 4. Масовните медиуми меѓу идеолошката моќ за контрола на масите и модернистичкиот стремеж за субјективитет и личност. Политички говори и реклами. Анализа на примероци од македонскиот печат. “Маргина” и “центар” во културата. “Маргиналните” форми на масовните медиуми: стриповите од социјалистичката ера. Сатирата, “Остен”, “Хихириху”. 5. Онтолошката доминантна на македонската постмодерна култура. Постмодерниот расказ и неговата фрагментарност: Драги Михајловски, Димитрије Дурацовски. Фрагментарноста во македонската постмодерна култура воопшто. Постмодерниот роман. Постмодерниот театар и неговата “цитатност”. Персифлажата, колажот, иронијата: модуси на интертекстуалноста. Сомнежот во историјата: Горан Стефановски и режиите на Слободан Унковски, Александар Поповски и Сашо Миленковски. Постмодерниот филм на младата генерација: Дарко Митревски. 6. “Маргиналните” форми: стрип, карикатура, анимирани сатирични филмови (Дар-Мар: “Пецко”, “Еднооки”), скечеви (К-15). Постмодернизмот на медиумите: тиранијата на означителот во “жолтиот”, булеварски печат.				
12	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14	Распределба на расположивото време	2+2			
15	Форми на наставните	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови

.	активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	10 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
51 x до 60 бода			6 (шест) (E)			
61 x до 70 бода			7 (седум) (D)			
од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)			
од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)			
од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		МАКЕДОНСКИ			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Андоновски, Венко	<i>Зеницата на Македонија</i>	ВИГ „Зеница“, Скопје	2008, 2009
		2.	Božović, Ratko	<i>Leksikon kulturologije</i>	Agencija Matić, Beograd	2006
		3.	Бодријар, Жан	<i>Симулакруми и симулација</i>	Магор, Скопје	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Arent, Hana	<i>Istina i laž u politici</i>	Filip Višnjić, Beograd	1994
		2.	Frojd, Sigmund	<i>Nelagodnost u kulturi (постои и мак. издание, поново)</i>	Rad, Beograd	1988
		3.	Вирилио, Пол	<i>Сајберсвет, политика на најлошото</i>	Еин-софт и Алеф, Скопје	2003

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ 4			
2.	Код	МКК-2023-3-7-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат општа слика со истакнати референтни точки за жанрот роман во македонската книжевност и неговиот забрзан развој, од задоцнетата генолошка натализација (1952/3) во знак на соц-реализмот, преку психологијација на романот, до појавата на зрели модернистички дела во осумдесеттите години на дваесеттиот век.				
11.	Содржина на предметната програма: Генолошката натализација на македонскиот роман и соцреализмот: <i>Село зад седумте јасени</i> на Славко Јаневски наспроти <i>Крпен живот</i> на Стале Попов. Напуштање на соц-реализмот: кон психолошкиот реализам на <i>Пустина</i> од Ѓорѓи Абациев. <i>Две Мари</i> на Славко Јаневски и модернизмот. Бранко Варошлија: <i>Последниот лет на птицата селица</i> и филозофијата на апсурдот на Ками. Димитар Солев: <i>Кратката пролет на Моно Самоников</i> и Фројд. Петре М. Андреевски: <i>Пиреј</i> , модернистичка фокализација во историскиот роман. Коле Чашуле и модернизмот. Влада Урошевиќ: <i>Вкусот на праските</i> , модернизам пред постмодерната. Митко Маџунков: <i>Приказна за трите града</i> – модернизам во знакот на фантастиката. Сумарен преглед: стилски формации, автори и најважни реалистички и модернистички романески структури.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	МАКЕДОНСКИ				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	Андоновски, Венко	Обдукција на теоријата, том 2: наратологија (шеесет години македонски роман, 1952-2012). ИЛИ: Структурата на македонскиот реалистичен роман	Галикул, Скопје „Детска радост“, Скопје	2013 1995
		2.	Андоновски, Венко:	„Македонскиот роман: чудо од жанр“, во: Достоевски и Мекдоналдс (Книжевни и културолошки студии)	„Три“, Скопје	2019
		3.	Вангелов, Атанас	Исказот и стварноста	„Детска радост“, Скопје	1995
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Друговац, Миодраг	Историја на македонската книжевност XX век	Мисла, Скопје	1990
		2.	Ѓурчинов, Милан	Современа македонска книжевност	Мисла, Скопје	1983
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ РАСКАЗ			
2.	Код	МКК-2023-3-7-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4 година/ 7 семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со теориските основи на расказот како книжевна форма; 2) Запознавање и вовед во современиот македонски расказ; 3) Анализа на историјата, формата, стилските формации, содржинските жанрови и хронотопот во современиот македонски расказ; 4) Анализа на соврмените македонски раскази од 1940-тите до 2020-тите години. 5) Оспособување на студентите за примена на знаењата за расказот врз корпусот современи македонски раскази. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување увид во теориската, историската и апликативната литература за расказот во современата македонска книжевност; 2) Стекнување способности за анализа на историјата, формата, стилските формации, жанровските содржини во современиот македонски расказ од 1940-2020-тите години; 3) Развивање способности за анализа на современиот македонски расказ во националната книжевност и во однос на балканскиот и европскиот контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Историја и теорија на расказот. 2. Расказот во македонскиот книжевен контекст. 3. Краток осврт кон средновековниот расказ и македонската книжевна традиција. 4. Краток осврт кон расказите од македонскиот 19 век, Жинзифов и други. 5. Формата на расказот и осврт кон формата „кус расказ“. 6. Содржински жанрови во македонскиот расказ (битов, историски, социјален, авантуристички, психолошки, научно-фантастичен, хумористичен). 7. Единечниот расказ наспрема феноменот на т.н. на циклус раскази. 8. Хронотопот во современиот македонски расказ. 9. Стилските формации во современиот македонски расказ: соц-реализам, романтизам, реализам, модернизам, постмодернизам до современ расказ 9. Осврт кон првата збирка раскази на македонски јазик „Растрел“ (1947) 10. Современиот македонски расказ во 1940-1950. 11. Современиот македонски расказ во 1960-1970. 12. Современиот македонски расказ во 1980-1990. 13. Современиот македонски расказ во 2000-2010. 14. Современиот македонски расказ во 2000-2010. 15. Современиот македонски расказ во балкански и во европски контекст.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		40 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Patea, Victoria, ed.	Short Story Theories, A Twenty-First-Century Perspective	Rodopi, Studies in Literature, Amsterdam – New York	2012.
		2.	Котеска Јасна	Постмодернистички литературни студии	Македонска книга, Скопје	2002.
		3.	Прокопиев, Александар, уредник	Македонскиот расказ, зборник на трудови	Институт за македонска литература, Скопје	2007.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	Историја на македонската книжевност 20 век	Мисла, Скопје	1990.
		2.	Христо Петрески, ур.	Антологија на македонскиот современ расказ	Феникс, Скопје	2012.
		3.	Валентина Димитровска, ур. Мишел Павловски, ур.	Македонскиот краток расказ	Нова Македонија, Скопје	2004.

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИНГВОСТИЛИСТИКА			
2.	Код	МКК-2023-з-7-3			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Треневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Доизградување и култивирање на јазичниот израз на студентите; развивање на способноста за идентификација и разграничување на специфични и неспецифични јазично-изразни средства во текстови од различни функционални стилови. Посебен акцент на статусот и важноста на јазичната норма во различни јазично-комуникативни контексти. Соодветност при изборот на јазичните средства; чувство за мера при нивната употреба во зависност од потребите (и барањата) на комуникативниот контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и дефиниции за стилот (начин, избор, комбинација, варијација, отстапување од очекуваното, иновации...). Стилистиката како трансдисциплинарна наука. Стилистиката и другите дисциплини. Синхрониски и дијахрониски вкрстувања и преплетувања. Стилистиката и јазичната култура. Акцент на спецификите на нормата на современиот македонски јазик на сите рамништа. Правописната и правоговорната норма како појдовен критериум за квалитетен јазичен израз. Стилски и стилистички аспекти при изборот на јазичните средства во текстот. Стандарднојазичната норма и јазичниот узус. Стилската вредност и изразните можности на лексичките слоеви и на фразеолошките изрази. Синхрониски и дијахрониски јазично-културни аспекти. Јазичното наследство (изворното и стекнатото од контактите со престижните европски јазици) како цивилизациска придобивка. Распојувањето на јазикот. Граматичките изразни средства; морфолошките категории како средства за експресивизација на изразот. Синтаксичките категории: експресивноста и стилската обележеност во синтаксата. Јазични универзалии: синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија. Фигуративноста во јазикот. Стилски фигури: тропи и схеми. Надворешнојазичните изразни средства од стилистичка гледна точка. Функционални стилови. Надворешнојазични и внатрешнојазични стилотворни фактори. Функционалностилска диференцијација на јазикот: функционалностилски комплекси и меѓустилови. Функционалните стилови и степенот на службеност во комуникацијата. Факторот на традицијата во оформувањето и статусот на одделни функционални стилови. Општи и специфични карактеристики на разговорниот ФС. Литературноуметнички ФС. Потстилови (поетски, прозен, драмски). Публицистички ФС. Општи и специфични карактеристики на публицистичкиот ФС. Потстилови: новинарски и монографско-публицистички потстил. Административен ФС. Општи и специфични карактеристики на административниот ФС. Потстилови: законодавно-правен, општествено-политички, дипломатски, деловен и персонален потстил. Научен ФС. Општи и специфични карактеристики на научниот ФС. Потстилови: строгонаучен (академски), научно-учебнички и научно-популарен потстил. Извршување јазична редакција на текстови од различни функционални стилови во печатена форма и по електронски пат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, извршување јазична редакција на печатен текст, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања – теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		20 часа

		16.3.	Домашно учење – задачи			50 часа
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор, Скопје	2003
		2.	група автори	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн. I – VI	Наша книга, ИМЈ „Крсте Мисирков“ – Скопје	1969 – 2001
		2.	референтни статии за одделни стилистички аспекти			
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 5			
2.	Код	МКК-2023-з-7-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4 година 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со највисоките вредности и со посуптилните развојни специфичности на современата македонска книжевност и култура со акцент на палимпсестите во неа.				
11.	Содржина на предметната програма: Истражувањата коишто ќе бидат споделени со студентите се насочени кон дефинирањето и откривањето на палимпсестите (антички, византиски, балкански, медитерански) во македонската современа книжевност и култура. Прочувањата ќе се насочуваат кон детектирање на таа палимпсесност и во книжевност и во културата поточно преку прелевањето на палимпсесност од книжевноста во другите уметности (како на пример: античкиот палимпсест во романот „Дива лига“ од Влада Урошевиќ, темата на византиските и словенските палимпсести во романот „Папокот на светот“ на Венко Андоновски, но и во драмата (театарот) и во филмот произлезени од овој роман, словенските палимпсести во драмата „Словенскиот ковчег“ на Венко Андоновски; медитерански палимпсести во драмите „Парите се отепувачка“ на Ристо Крле, „Чест“ на Васил Иљоски и „Елешник“ на Југослав Петровски и нивната видливост на сцената кога овие текстови стануваа театар; балканските палимпсести во драмата, театарската претстава и филмот „Балканот не е мртов“ од Дејан Дуковски)..				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	<i>За литературата и културата</i>	Скопје: <i>Култура</i>	1980
		2.	Dubravka Oraić Tolić	<i>Muška moderna i ženska postmoderna: Rađanje virtuelne Kulture / Teorija citatnosti</i>	Zagreb: <i>Naklada Ljevak / Zagreb: Graficki zavod Hrvatske</i>	2005 / 1990
		3.	Весна Мојсова-Чепишевска	<i>Игра и симулации</i>	Скопје: <i>Галикул</i>	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	група автори	<i>Македонската литература и култура во контекстот на медитеранската културна сфера</i>	Скопје: Македонска академија на науките и уметностите	1998
		2.	Златко Крамарик / Ангелина Бановиќ-Марковска	<i>Политика. Култура. Идентитет</i>	Скопје: <i>Магор</i>	2012
		3.	Весна Мојсова-Чепишевска	<i>Везилка (македонска литература и култура)</i>	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје	2022

VIII семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНОСТ 5			
2.	Код	МКК-2023-з-8-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со почетоците, развојните фази, спецификите и книжевно-теориските аспекти на современиот македонски постмодерен роман, стекнува теориски компетенции и аналитички способности за интерпретација на книжевните дела.				
11.	Содржина на предметната програма: I. Развојни фази, специфики и книжевно-теориски аспекти на македонскиот постмодерен роман: 1. Влада Урошевиќ (<i>Вкусот на праските, Дива лига; Париски приказни</i>) 2. Славко Јаневски (<i>Рулет со седум бројки</i>) 2. Оливера Николова (<i>Куклите на Росица</i>) 3. Венко Андоновски (<i>Папокот на светот; Вештица</i>). 4. Димитрие Дурацовски (<i>Insomnia; Бледи сенки, далечни гласови</i>). 5. Драги Михајловски (<i>Пророкот од Дискантрија, Бајазит и Оливера</i>). 6. Кица Колбе (<i>Егејци</i>). 7. Блаже Миневски (<i>Нишан</i>). 8. Ермис Лафазановски (<i>Храпешко</i>). 9. Лидија Димковска (<i>Скриена камера; Но-Уи</i>). 10. Гоце Смилевски (<i>Сестрата на Зигмунд Фројд; Разговор со Спиноза</i>). 11. Оливера Корвезиловска (<i>Заклученото тело на Лу</i>). 12. Томислав Османли (<i>Дваесет и првиот</i>) 13. Преглед на најновата романеска продукција: Петар Андоновски, Давор Стојановски, Владимир Јанковски.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mihail Bahtin	<i>O romanu</i>	Nolit, Beograd	1989
		2.	Linda Načion	<i>Poetika postmodernizma: istorija, teorija, fikcija</i>	Svetovi, Novi Sad	1996
		3.	Најал Луси	<i>Постмодернистичка теорија књижевности</i>	Светови, Нови Сад	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	(ed.) Катица Кулафкова	<i>Теорија на интертекстуалноста (хрестоматија)</i>	Култура, Скопје	2003
		2.	Dubravka Oraić-Tolić	<i>Teorija citatnosti</i>	Graficki zavod Hrvatske, Zagreb	1990
		3.	Ангелина Бановиќ-Марковска	<i>Хипертекстуални дијалози; Групен портрет (културолошки и литературно-теориски есеи); Дискурс и екскурс (за книжевноста и културата)</i>	Магор, Скопје Магор, Скопје Матица македонска, Скопје	2004 2007 2017

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКА КНИЖЕВНА КРИТИКА И ЕСЕЈ			
2.	Код	МКК-2023-3-8-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура - културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да стекнат општа слика со истакнати референтни точки за македонската книжевна критика и за македонскиот книжевен есеј, во тесна врска со најистакнатите македонски методолошки школи, од текстовниот импресионизам, преку марксизмот, структуралната и стилистичка критика, до деконструкцијата и најновите критички методи и школи.				
11.	Содржина на предметната програма: Односот меѓу теоријата и критиката: теориски (општи) и вредносни (критички, поединечни судови). Дескриптивен и вредносен суд за книжевното дело. Поимот методологија на проучување на книжевното дело. Поимот <i>дескрипција</i> . Поимите <i>структура</i> и <i>функција</i> . Поимот <i>вредност</i> . Есејот како белетризирана форма на критика. Македонска критеририка, почетоци: <i>Предговорот</i> на Зборникот на Миладиновци и <i>Предисловието</i> на „Утешение грешним“ од Теодосија Синаитски. Раѓање на филологијата: <i>Крсте Петков Мисиков</i> . Првата книжевна критика по Втората светска војна: марксизмот како мерило за соц-реализмот. Димитар Митрев и марксистичката критика: реализам пред модернизмот. Солев како критичар: модернистичка критика. Напредната фаза на марксистичката критика и естетика („естетски плурилизам): Милан Ѓурчинов и Георги Старделов. Миодраг Друговац и неговата <i>Историја на македонската книжевност XX век меѓу импресионизмот и дескриптивниот суд</i> . Специфичната книжевна методологија на Блаже Конески и рускиот формализам. Меѓу импресионизмот и дескрипцијата: Слободан Мицковиќ, Георги Сталев Поповски, Санде Стојчевски, Ефтим Клетников, Бранко Цветковски. Филозофијата и книжевноста: Данило Коцевски. Структуралистичката школа на Атанас Вангелов. Подоцнежниот стилистичко-херменевтички метод на Вангелов. Плуралноста (синкретизмот) на методите во херменевтиката на Катица Ќулавкова. Деконструкцијата и македонската книжевна критика: теориски тези и претставници. Најнови критичко-методолошки струења од нефилолошки тип: претставници и главни тези.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови

	17.3.	Активност и учество				10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода				5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода				6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода				7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода				8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода				9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата				МАКЕДОНСКИ		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		3.	Конески, Блаже	Светот на песната и легендата, посебно есејот „Еден опит“	МАНУ	2021	
		2.	Вангелов, Атанас	Исказот и стварноста	Детска радост, Скопје	1995	
		3.	Ќулавкова Катица	Мала книжевна теорија	Три, Скопје,	2001	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Друговац, Миодраг	Историја на македонската книжевност XX век	Мисла, Скопје	1990	
		2.	Ѓурчинов, Милан	Современа македонска книжевност	Мисла, Скопје	1983	
		3.	Старделов, Ѓорѓи	Помеѓу литературата и животот	Мисла, Скопје	1981	
			4.	Rice, Philip; Waugh Patricia (ed.)	Modern Literary Theory A Reader	Oxford Un. Press	2001

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	МКК-2023-з-8-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар		Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат познавања за основните македонски наречја и за говорите кои ги сочинуваат. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за начините на изведување на дијалектолошки истражувања и обработка на дијалектниот материјал. Способност за препознавање и разграничување на основните дијалектни комплекси на македонскиот јазик. Способност за вршење анализа во однос на специфичните карактеристики на говорите од македонскиот дијасистем. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти				
11.	Содржина на предметната програма: Во овој курс се обработуваат основните термини со кои се сретнува дијалектологијата, како на пр. : дијалект, гговор, наречје и сл. Потоа се обработуваат некои прашања од историјата на македонската дијалектологија. Главниот дел на курсот се состои во прегледот на македонските дијалекти - се опишуваат основните карактеристики на западното и југоисточното наречје и на северните говори, а потоа се оди на преглед на сите говори кои ги сочинуваат основните наречја. Се обработуваат говорите од западното наречје, југоисточното наречје како и северните говори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		25 бодови	
	17.3.	Активност и учество		15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Преглед на македонските дијалекти (Дијалектологија на македонскиот јазик 1)	Филолошки факултет “Блаже Конески”, (второ издание)	2008
		2.	Марјан Марковиќ (приредувач)	(Дијалектологија на македонскиот јазик 2)	Филолошки факултет “Блаже Конески”, (второ издание)	2007
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1	МАНУ, Скопје	1998
		2.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 2	МАНУ, Скопје	1999
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА 6			
2.	Код	МКК-2023-3-8-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4 година/ 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со основите на теоријата на културата, филозофијата и социологијата на културата; 2) Осврт, увид и анализа во филозофската и книжевната сцена во македонската книжевност и култура од 1940-тите до 2020-тите години, како и анализа на социолошките аспекти на македонската култура во наведените децении; 3) Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија; 4) Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи увиди во теоријата на културата, филозофијата, книжевноста и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 2) Стекнување способности за анализа на македонската книжевност и култура во децениите помеѓу 1940-тите и 2020-тите години. 3) Развивање способности за анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура. 4) Оспособување на студентите за анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Запознавање со основите на теоријата на културата во македонската книжевност и култура. 2. Запознавање со основите на филозофијата и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 3. Осврт, увид и анализа на филозофската и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1940-1950-тите. 4. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1950-1960-тите. 5. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1970-1980-тите. 7. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1980-1990-тите. 8. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1990-тите-2000-тите. 9. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2000-2010-тите. 10. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2010-2020-тите. 11. Дефинирање и опис на идентитетските категории. 12. Филозофијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 13. Социологијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 14. Дефинирање и анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на проучувањето на македонската книжевност и култура. 15. Примена на анализа на идентитетските категории врз избрани примери од македонската книжевност и култура. 16. Концептите на теориската психоанализа врз примери од современата македонска книжевност и култура. 17. Компаративни согледби за сличностите и разликите во културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура во балкански и во европски контекст.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	30 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	50 бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ryan, Michael	<i>The Enciclopedia of Literary and Cultural Theory</i>	Wiley-Blackwell, United Kingdom	2011.
		2.	Eldridge, Richard	<i>The Oxford Handbook on Philosophy and Literature</i>	Oxford University Press	2009.
		3.	Longo, Marino	<i>Fiction and Social Reality. Literature and Narrative as Sociological Resources</i>	Ashgate Publishing Company	2015.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска, Јасна	<i>Санитарна енигма</i>	Антолог, Скопје	2020.
		2.	Котеска, Јасна	<i>Комунистичка интима</i>	Антолог, Скопје	2021.
		3.	Котеска, Јасна	<i>Македонско женско писмо</i>	Македонска книга, Скопје	2003.

Прилог бр. 3.б.

**Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 1**

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 1
ВТОРА ГОДИНА
III семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРА НА ГОВОРОТ			
2.	Код	МКК-2023-л1-3-1			
3.	Студиска програма	Македонски книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со поимите за невербална и невербална комуникација и со стратегиите за добра и успешна комуникација преку невербалните и вербалните стратегии за успешна комуникација 1.Способност за успешна невербална и вербална комуникација 2.Продлабочени познавања на структурата на невербалната комуникација и за вербалните комуникациски вештини; 3.Упатеност во особеностите/карактеристиките на култивираниот говор.				
11.	Содржина на предметната програма: Видови комуникации. Поим за вербална и невербална комуникација. Невербална комуникација (кинестетичка, проксемичка и паралингвистичка невербална комуникација). -Кинестетичка комуникација (гестикации и движењата на телото како комуникациски знаци); - Проксемичка комуникација (поставување комуникациски зони, користење на просторот за комуникација); - Паралингвистичка комуникација (интонација, тон на гласот, јачина и боја на гласот, висина на гласот, темпо, вокална бучава, пауза). Вербална комуникација (Култура на говорно однесување. Аспекти на културата на говорот. Основи на културата на говорот). Особеностите/карактеристиките на култивираниот говор. Стратегии за добра/успешна комуникација. Повратна информација (Feedback). Комуникациски вештини –ефективен говор ; Структура на ефективниот говор. Влијание на говорот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор, Скопје	2000
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор, Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Говорење и пишување	Просветно дело, Скопје	2007
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВЕШТИНИ НА ПИШУВАЊЕ			
2.	Код	МКК-2023-л1-3-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – наставна и културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година 3 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со основните вештини на пишување текстови од определени функционални стилови, на определена тема и за определена публика. Да се обучат студентите на академско рамниште правилно да ги употребуваат јазичните средства и соодветните конвенции за пишување определени типови текстови. 1.Способност за успешна писмена комуникација на академско рамиште. 2.Правилно користење на македонскиот јазик во писмената комуникација во различни сфери во животот. 3.Правилно пишување на куси текстови од различен тип, соодветни за намената и за целта.				
11.	Содржина на предметната програма: - Поим за комуникација. Функции на комуникацијата (конативна, денотативна, фатичка, емотивна, поетска, металингвистичка функција); - Стандардниот јазик и функционалните стилови. - Административен (деловен стил); Креирање пораки во деловниот стил; Разработка и анализа на податоци; Поделба на административниот стил; Видови документи во административниот стил; Специфични карактеристики на одделни документи; Кореспонденција (Пишување писма); Карактеристики на писмената административна комуникација; Видови писмена комуникација во административниот стил; Композиција на деловните писма; - Научен стил; Научна статија; Јазикот и стилот на пишување на научната статија; Основна структура на научниот труд; - Публицистички стил; Новинарски видови и облици (вест, известување, интервју, репортажа, приказ, осврт, белешка, рецензија, коментар, критика, статија); Структура на веста, репортажата, патописот, скицата, интервјуто како текстови во публицистичко-новинарскиот стил; - Уметничколитературен стил; Потстиливи: проза, поезија, драма; Можни грешки во уметничкиот стил; Видови стилски фигури (фигури на споредба, фигури на замена, синтаксички фигури, музички фигури, Структура на книжевното дело (мотив, тема, идеја, инвенција, диспозиција, композиција)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бола		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор, Скопје	2000
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор, Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Основни поими во науката за јазикот	Филолошки факултет „Блаже Конески“ УКИМ_Скопје	2007
		3.	Пандев Д.	Говорење и пишување	Просветно дело, Скопје	2007

		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МИТОПОЕТИКА			
2.	Код	МКК-2023-л1-3-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со основните одлики на митот и да ја увидат неговата неразделна врска со обредот (во склад со тезите на Мирча Елијаде). Исто така да ја увидат разликата помеѓу митот и приказната, и да ги запознаат основните категории митови кои ги познава светската митологија.				
11.	Содржина на предметната програма: Теории за примитивната култура – елементарни религиски облици: а) <i>магија и табу</i> (теоријата на Џ. Фрејзер во „Златна гранка“) б) <i>анимизам</i> (теоријата на Е. Тејлор во „Примитивна култура“) в) <i>тотемизам</i> (теоријата на К. Леви-Строс во: „Тотемизмот денес“ и „Дивата мисла“) г) <i>шаманизам</i> (теоријата на М. Елијаде во „Шаманизам и архаични техники на екстаза“) 2. Митот и обредот (теориите на ритуалистичката и митолошката школа). 3. Општи теории на митот: школи и правци во толкувањето на митотворечкото искуство (според трудот на Мелетински „Поетика на митот“) 4. Митски хронотоп (времето и просторот во митот, согледани од аспект на делата: М. Елијаде „Свето и профано“ и Е. Мелетински „Поетика на митот“) 5. Типологија на митови: а) <i>космогониски и есхатолошки митови</i> – митови за создавањето и за крајот на светот б) <i>теогониски и антропогониски митови</i> – митови за создавањето на боговите и на човекот в) <i>етиолошки митови</i> - митови за потеклото на предметите и појавите во светот (типологизацијата на Елијаде во „Аспекти на митот“). 5. Аспекти на култот на Големата Мајка (Magna Mater во светската митологија).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	Митски координати,	Скопје, Македонска реч,	2008
		2.	Мелетински, Елеазар:	Поетика на митот	Скопје, Табернакул	2002
		3.	Елијаде, Мирча:	Аспекти на митот	Скопје, Култура	1992
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елијаде, Мирча:	Историја на верувањата и на религиските идеи	Скопје, Табернакул	2005
		2.	Фрејзер, Џејмс:	Златна грана	Београд, БИГЗ	1992
		3.	Мирча Елијаде:	Митот за вечното враќање	Култура	1992

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УСНОКНИЖЕВНИ ТРАНСПОЗИЦИИ ВО МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	МКК-2023-л1-3-4			
3.	Студиска програма	македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 (четири)
8.	Наставник	Проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за различните видови на поврзаност, комуникација и дијалогичност меѓу уснокнижевните жанрови и делата од современата македонска книжевност. Запознавање со современите поетски и наративни техники и концепти (интертекстуалност, цитат, транспозиција, ресемантизација, травестија и др.) според кои уснокнижевните модели се транспонираат во уметничките текстови, степенот на креативна видоизменетост (деформација) што настанува при таквиот процес на наративна трансмисија, како и функционалноста на уснокнижевните модели во македонските модернистички и постмодернистички текстови. Со усвојувањето на сознанијата на оваа предметна програма, студентите ќе можат да го разберат значењето на македонското уснокнижевно творештво (поетско и прозно) за генезата, континуитетот и конституирањето на современата македонска книжевна продукција.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Поимите: интертекст, цитат и македонската битова драма. Интертекстуалност, транспозиција, ресемантизација во македонските модернистички текстови (поетски, прозни и драмски). Поимите травестија и симулација во македонскиот постмодернизам.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (предавања и вежби)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			30 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/ самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Венко Андоновски	Абдукација на теоријата. Том 1:	Галикум, Скопје	2011

				<i>Жива семиотика</i>		
		2.	Зборник	<i>Фолклорните импулси во македонската литература и уметност на 20. век</i>	МАНУ, Скопје	1999
		3.	Јелена Лузина	<i>Теорија на драмата и театарот</i>	Детска радост, Скопје	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zdeslav Dukat	<i>Sofoklo: ogledi o grckoj tragediji</i>	Rijeka	1981
		2.	Катица Кулакова	<i>Поимник на книжевната теорија</i>	МАНУ, Скопје	2007
		3.	Vladimir Biti	<i>Pojmovnik suvremene knjizevne teorije</i>	Matica hrvatska, Zagreb	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧЕКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	МКК-2023-л1-3-5			
3.	Студиска програма	македонска книжевност и култура-наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2 година/3 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со стратегиите на словенечката книжевност од 19-21 век со стилските формации: просветителското, романтичарското, реалистичкото, модернистичкото, пост-модернистичкото писмо, и т.н. нов реализам од 21 век во словенечката книжевност; 2) Стекнување знаења за контекстот и фактите на просветителството, романтизмот, реализмот, модерната, пост-модерната и новиот реализам во словенечката книжевност; 3) Стекнување контекстуализирани знаења за словенечката книжевност и култура од 19 век до 21 век. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи знаења за стратегиите на просветителското, романтичарското, реалистичкото, модернистичкото, пост-модернистичкото, како и т.н. нов реализам во словенечката книжевност од 19-21 век во книжевноста и културата. 2) Примена на стекнатите знаења во наставата по словенечка книжевност на сите нивоа од основно до високо образование. 3) Примена на стекнатите знаења во проучувањето на словенечките книжевни текстови и културолошките студии од 19 век до 21 век. 4) Женско словенечко писмо: Маја Новак, Габриела Бабник. 5) Словенечката култура во 20 и 21 век. Метелкова. Словенечки центри на културата.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Словенечката етнокултура. 2. Словенечката литература до просветителството (претестантизмот, Примож Трубар и неговиот круг). 3. Контекст и факти за словенечкото просветителство. 4. Валентин Водник 5. Антон Томаж Линхарт и анализа на драмата <i>Матичек се жени</i> (1790). 6. . Франце Прешерн и збирката песни <i>Поезијата на д-р Франце Прешерн</i> , (1847) 7. Контекст и факти за словенечкиот реализам. 8. Фран Левстик и <i>Мартин Крпан</i> (1858). 9. Јосип Јурчич и романот <i>Десеттиот брат</i> (1866) 10. Контекст и факти за словенечката модерна, Драготин Кете, Јосип Мурн, Иван Цанкар, Отон Жупанчиќ.Драмите <i>Кралот на Бетајнова</i> (1902) и <i>Убавата Вида</i> (1912), како и романот <i>Куката на Марија Помошничка</i> (1904). 11. Футуризам, дадаизам, надреализам, надреализам, социјалистички реализам, Сречко Косовел, Карел Десновник. 12. <i>Нео-реалистичка</i> проза од 21 век. 12/1. Женско писмо. 13. Словенечката култура во 20 и 21 век.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	(2+2)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		10 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		10 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			40 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40 бодови

	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Редовно следење на наставата и активност		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Janko Kos	<i>Pregled slovenskega slovstva</i>	Državna založba Slovenije, Ljubljana	1998.
		2.	Cesar, Ivan; Pogačnik Jože	<i>Slovenska književnost</i>	Školska knjiga	1991.
		3.	Vidovič Muha, Ada	<i>Iz zgodovine sloveneskega besedotvorja</i>	Univerza v Ljubljani, Oddelek za slovenistiko, Ljubljana	2019.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска Јасна	<i>Антон Томаж Линхарт Веселиот ден или Матичек се жени (монографија)</i>	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2008.
		2.	Lah, Andrijan	Pregled književnosti: Slovenska književnost 20 stoletja. Volume 5	Rokus, Ljubljana	1996.
			3.	Mahnic, Katja, Pihlej, Ciglic-Barbara, ed.	O poslanstvu humanistike in družbenoslovja: ob obletnici Filozofske Fakultete v Ljubljani	O poslanstvu humanistike in družbenoslovja: ob obletnici Filozofske Fakultete v Ljubljani

IV семестар

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАЗЕОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	МКК-2023-л1-4-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – наставна и културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти	7.	Број на ЕКТС- кредити	4

		семестар				
8.	Наставник	проф. д-р Катерина Велјановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик и препознавање на фразеолошките како неслободните состави, и откривање на нивните значења.					
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција за фразеологија и за фразеолошки израз/фразама. Општи карактеристики на ФИ (преносно значење, стабилност, репродукција, фреквентност, варијантност и факултативност); класификации на ФИ според: структурата, функцијата во реченицата, потеклото, стилските разновидности . Фразеографија.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Катерина Велјановска	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006
		2.	Велјановска К., Мирчевска-Бошева Б.	Имињата во македонската фразеологија	Антолог	2021
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитровски Т., Ширилов Т.	Фразеолошки речник на македонскиот јазик (три тома)	Огледало	2003, 2008, 2009
		2.		И објавени статии во фразеолошки зборници		
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ			
2.	Код	МКК-2023-л1-4-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 4 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Гордана Алексова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат способности и вештини да: ➤ ги посочуваат сличностите и разликите меѓу разните видови медиуми; ги препознаат компонентите и функциите на медиумската писменост; наведуваат примери за конструирана реалност; издвојуваат и споредуваат етички/морални и неетички/неморални медиумски содржини; ➤ прават критички осврт на новинарска вест и на други активности на новинарите од медиумите; симулираат новинарски активности; креираат и објаснуваат разни видови медиумски содржини и објави; ги користат фотографиите, видеата и другите визуелни комуникациски содржини согласно со објективното и етичкото информирање; идентификуваат медиумска содржина според веродостојноста, објективноста, неутралноста и емотивниот однос кон темата на веста; искажуваат сопствен став спрема конкретна медиумска содржина и спрема медиумскиот амбиент во земјата, во регионот и пошироко; предлагаат алтернативна можност за конкретна медиумска вест; ➤ покажуваат интерес за надградување и за следење нови теоретски, применети и методолошки достигнувања од областа на медиумската писменост, посочуваат автори и наслови на стручна и научна литература од областа.				
11.	Содржина на предметната програма: Медиуми. Медиумски пејзаж/амбиент. Конструирана медиумска реалност. Медиумска писменост и медиумско образование. Компоненти и функции на медиумската писменост. Етика во медиумите. Претставување во медиумите. Тркало на емоциите. Новинарството и медиумската писменост. Видови медиумски содржини. Пребарување податоци и веродостојност на податоците – дезинформации, мисинформации и малинформации. Проверка на веродостојноста на медиумските содржини. Заштита и безбедност на интернет. Фотографиите и видеата во медиумските содржини. Стереотипите, пристрасното известување и говорот на омраза во медиумите. Основна терминологија на медиумската писменост. Петте клучни чекори пред споделувањето медиумска содржина. Корисни навики за примање и споделување. Совети и алатки за создавање квалитетна медиумска содржина.				
12.	Методи на учење: опсервација, препознавање, селекција, идентификување, изведување заклучок/сумирање, поправање грешки, индивидуална и групна работа, вежби, домашни задачи, презентации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	неделен фонд 2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		40
		16.3.	Домашно учење – задачи		30
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			40 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40 бода	
	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Услов за потпис – редовност на часови со можност за отсуство од најмногу 6 часа предавања и 4 часа вежби. Услов за полагање завршен испит – позитивно оценети индивидуална проектна задача и групна проектна задача.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирано следење на активностите и резултатите на студентите, на редовноста на часови, како и на нивната заинтересираност за наставните содржини и за интерактивност; анализа на сопствените часови и на електронското портфолио на студентите; самоевалуација; евалуација од страна на студентите.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Шопар	Масовни медиуми и комуникации	Висока школа за новинарство и за односи со јавноста Скопје	2008
		2.	Marshall Soules	Media, Persuasion and Propaganda	Edinburgh University Press Ltd	2015
		3.	Melvin Mencher	Melvin Mencher’s News Reporting and Writing	Mc Graw Hill – Connect Learn Succeed	2011
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Темков	Како да се биде добар – етика за млади	ОХО Скопје	2008
		2.	Група автори	Прирачник за наставници за изучување на медиумската писменост во наставата по мајчин јазик: за основно и за средно образование	Македонски институт за медиуми и Институт за демократија „Societas Civilis – Скопје Скопје	2010
		3.	Група автори	Пишување за печатени медиуми. Пишување за електронски	Македонски институт за медиуми (МИМ)	2005

				медиуми.		
--	--	--	--	----------	--	--

		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНСКА МИТОЛОГИЈА			
2.	Код	МКК-2023-л1-4-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со основните одлики на старословенската митологија, да стекнат одредени знаења за митот и култот во старословенската предхристијанска религија и да ги осознаат атрибутите и функциите на божествата од словенскиот пантеон.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Хтонски, урански и соларни божества во словенскиот пантеон (атрибути и функции). 2. Дилеми околу името и карактерот на словенското врховно божество (потрага по словенскиот DIS PATER) 3. Дуализмот во словенската митологија (опозитни божествени парови: Белобог-Црнобог, Перун-Велес, Мокош-Лада) 4. Женските божества во словенскиот пантеон. 5. Старословенски култни места (пагански светилишта: <i>требишта, капишта, оброчишта</i> , свети градини и храмови) и паганска идолатрија. 6. Преглед на старословенските култови (култ кон растенијата, култ кон животните, култ кон природните елементи, култ кон природните појави, култ кон небесните тела, култ кон мртвите) и подетално истражување на еден од култовите. 7. Старословенска жртвена пракса (реликти од жртвопринесувањето во народната традиција). 8. Синкретизам: паганство-христијанство (1.компромисот меѓу христијанството и паганството, 2. светците како супститути на паганските божества).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часа
		16.2.	Самостојни задачи		20 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80	8 (осум) (C)		

		бода				
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	Словенски пантеон	Скопје, Менора	2004
		2.	Вражиновски, Танас:	Речник на народната митологија на Македонците	Скопје-Прилеп, Матица македонска – Институт за старословенска култура	2000
		3.	Т. Вражиновски	Народна митологија на Македонците	Матица македонска-Институт за старословенска култура	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Petrović, Sreten:	Srpska mitologija - u verovanju, običajima i ritualu	https://slobadidi.files.wordpress.com/2010/12/sreten-petrovic-sistem-srpske-mitologije.pdf	
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ИМАГОЛОГИЈАТА			
2.	Код	МКК-2023-л1-4-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Ангелина Бановиќ-Марковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со почетоците и основните насоки во истражувањата на имагологијата како книжевна и културолошка дисциплина која дава темелни теориски претпоставки за проучување на категоријата идентитет, за меѓусебните влијанија на две (или повеќе) странски култури, битни алки во создавањето на големото <i>имаго</i> за <i>другот</i> . Со овој курс, студентот стекнува теориски компетенции и способност за истражувачка работа, за почитување, развивање и негување на интеркултуралните односи во општеството.				
11.	Содржина на предметната програма: Појавата и историскиот развој на имагологијата како дисциплина (дефиниција и терминологија) Хуго Дисеринк и Ахенската имаголошка школа (поимите "mirages" и "images") Даниел-Анри Пажо и француските имаголози (манија, фобија, филија) Јоел Лерсен (стереотипија и имаготипија) Културната хегемонија на европското имагинарно Имагологијата и постколонијалните студии Интеркултурална имагологија Имаголошки проучувања во Македонија Апликативен материјал: Џон Максвел Куци „Чекајќи ги варварите“, Тони Морисон „Љубена“, Горан Стефановски, „Казабалкан“ и „Хотел Европа“, Дубравка Угрешиќ „Министерство на болката“, Кица Колбе „Витезот и Византијката“, Лидија Димковска, „Скриена камера“, Дејан Дуковски „Балканот не е мртов“...				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2 + 2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20

		16.3.	Домашно учење – задачи		50	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	<i>Kako vidimo strane zemlje (uvod u imagologiju)</i>	Srednja Europa, Zagreb	2009
		2.	Хуго Дизеринк	„Кон проблемот на поимите image и mirage и нивното проучување во рамките на компаративната книжевност“ во: <i>Компаративна книжевност: хрестоматија</i> (приредила Соња Стојменска-Елзесер)	Евро-Балкан Пресс, Скопје	2007
		3.	Нора Мол	„Сликите за другиот. Имагологија и интеркултурални студии“ во: <i>Компаративна книжевност</i> (приредил Армандо Њиши)	ДККМ & Магор, Скопје	2006
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Марија Тодорова	<i>Замислувајќи го Балканот</i>	Магор, Скопје	2001
	2.		Едвард Саид	<i>Ориентализам</i>	Магор, Скопје	2003
	3.		Ангелина Бановиќ-Марковска	<i>Групен портрет (културолошки и литературно-теориски есеи)</i>	Магор, Скопје	2009
			Ангелина Бановиќ-Марковска & Златко Крамариќ	<i>Политика. Култура. Идентитет (интеркултурален дијалог)</i>	Магор, Скопје	2012

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	МКК-2023-л1-4-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура-наставна насока културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година/ 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. Д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се запознаат со особеностите на хрватскиот книжевен романтизам, реализам, модерна, постмодерната и најновите нео-реалистички тенденции и со нивните каталози на стилски својства по однос на европскиот реализам/модернизам, преку конкретни дела на еден до два претставника од секоја стилска формација; 2. Студентите да стекнат општа претстава за тековите и културолошките вредности на хрватската култура, со акцент на деветнаесеттиот, дваесеттиот и дваесет и првиот век, и со панорамски приказ на останатите најмаркантни уметности: театар, филм, музика, сликарство				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Периодизација на хрватската книжевност од почетоците до денес. 2. Илиризам и романтизам. Иван Мажураниќ: <i>Смртта на Смаил-ага Ченгиќ</i>. Димитрија Деметар: <i>Теута</i>. 3. Протореализам. Аугуст Шеноа: <i>Златото на златарот</i>. 4. Реализам. Анте Ковачиќ: <i>Во регистратурата</i>. Јосип Козарац: расказите „Тена“ и „Бисер Ката“. 5. Натурализам. Еуген Кумичиќ: <i>Госпоѓа Сабина</i>. 6. Протомодернизам. Јанко Лесковар: расказите <i>По несреќата</i> и <i>Помисла на вечност</i>. 7. Симболизам: Антун Густав Матош. Симболизам. Поезија (пет песни), расказот „Глушец“. 8. Експресионизам и авангарда. Поезија: Антун Бранко Шимиќ. Тин Ујевиќ. 9. Феноменот Крлежа: <i>Господа Глембаеви</i>, <i>Враќањето на Филип Латиновиќ</i>. 10. Книжевноста од 1952 до денес: Ранко Маринковиќ: <i>Раце</i>. Владан Десница. Иван Аралица. Звонимир Мајдак, Павао Павличиќ. Горан Трибусон. Дубравка Угрешиќ, Слободан Шнајдер. (три дела од сите овие автори, во договор со студентите, по афинитет) 11. Најнови тенденции: Марко Погачар (поезија), Миљенко Јерговиќ (проза) и Миро Гавран (драма): едно дело, во договор со студентите, според афинитетите. 12. Панорамска историја на хрватскиот филм. Еден хрватски филм во договор со студентите. 13. Панорамска иторија на хрватското сликарство и музика. 14. Културолошка кода: хрватската книжевност и култура како палимпсест на словенските и европските култури (германската, унгарската, француската, англисаксонската).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови

		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
51 x до 60 бода			6 (шест) (E)			
61 x до 70 бода			7 (седум) (D)			
од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)			
од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)			
од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		МАКЕДОНСКИ			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		4.	Šicel, Miroslav	Hrvatska književnost 19. i 20. stoljeća	Zagreb	1997
		2.	Nemec, Krešimir	Povijest hrvatskog romana (od početaka do kraja XIX stoljeća)	Znanje, Zagreb	1994
		3.	Milanja, Cvjetko	Hrvatski roman 1945-1990	Zagreb	1996
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Batušić, Nikola	Povijest hrvatskog kazališta	Zagreb	1978
		2.	Karaman, Igor (ur).	Enciklopedija hrvatske povijesti i kulture	Školska knjiga, Zagreb	1980
		3.		Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Одредница: ФИЛМ	Leksikografski zavod Miroslav Krleža	2021

V семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО БАЛКАНСКИ КОНТЕКСТ	
2.	Код	МКК-2023-л1-5-1	
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока	

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус		
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ		
9.	Предуслови за запишување на предметот	да ги има стекнато кредитите што се услов за соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат генерални познавања за теоријата на јазиците во контакт и за теоретскиот концепт применет врз Балканската јазична заедница. Студентите стекнуваат знаења во врска со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и со дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст. Се стекнуваат и со познавања за структурните балканизми и се запознаваат со резултатите од меѓусебната интерференција на балканските јазици 1. Способност за користење со теоретска литература во однос на Балканската јазична заедница. 2. Способност за препознавање на балканските карактеристики во македонскиот јазик и познавање на структурните балканизми. 3. Способност за пренесување на знаењето во однос на повеќе теми од областа на балканското јазикознание.			
11.	Содржина на предметната програма: Студентите се запознаваат со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз.. Дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст (со посебен осврт на западното македонско наречје). Македонскиот јазик меѓу балканските словенски и несловенски јазици. Преглед на структурните балканизми. Преглед на балканолошките лингвистички студии (Миклошич, Вајганд, Зандфелд, Јакобсон, Малецки, Голомб, Фридман...). Балкански јазичен сојуз - поим и дефиниција. Тези за Балканскиот јазичен сојуз, тезите за латинско и грчко влијание наспрема тезата за супстратот. Конвергентен и дивергентен развој на балканските јазици. Состав на Балканскиот јазичен сојуз. Број на јазиците-членки на сојузот и нивна класификација. Местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови		
14.	Распределба на расположивото време	(2+2)		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	50 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода	
	17.3.	Активност и учество	30 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници	
22.	Литература			

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Петар Хр. Илиевски	Балканолошки лингвистички студии	ИМЈ “Крсте Мисирков,, Скопје	1998
	2.	Блаже Конески	Историја на македонскиот јазик	Култура, Скопје	1981
	3.	Виктор Фридман	Македонистички студии	МАНУ, Скопје	2011
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1-3	МАНУ, Скопје	1999
	2.				
	3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА-МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК		
2.	Код	МК-К-2023-л1-5-2		
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје, Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Трениевски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	<u>Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат знаења за научните текови и за применетите истражувања во областа на социолингвистиката. Синтезирани сознанија за општествено-комуникативната функција на јазикот (јазично раслојување). Упатеност во (дел од) соодветната терминологија. Изградување критички став за потребата да се негува јазичниот стандард наспроти притисоците на узусот (стихијата) во јазичната комуникација. Осознаеност дека квалитетот на јазичниот израз е во тесна врска со степенот на официјалност во рамките на комуникацијата.</u>			
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на социолингвистиката, особено во (со)однос со лингвистиката на планот на современиот јазичен израз. Човек – јазик – општество. Компетенцијата за кодот наспроти компетенцијата на комуникацијата. Се дефинираат сферите на интерес на социолингвистичките проследувања; развојните текови, со посебен осврт на актуелните состојби, поткрепени со илустративни материјали од македонската јазична средина.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	50
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30	
	17.3.	Активност и учество	10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да биде запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Македонскиот јазик од социолингвистички аспект	Магор, Скопје	2003
		2.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	„Детска радост“, Скопје	1996
		3.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн. I – VI	ИМЈ „Крсте Мисирков“	1969 – 1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	УКИМ	1994
		2.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, АД, Скопје	2008
		3.	индив.: референтни статии за одделни стилистички аспекти			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 1			
2.	Код	МКК-2023-л1-5-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3 година 5 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Оспособување за критичко поимање и размислување за важноста на книжевноста за деца за развојот на детската личност и нејзината креативност, преку примери од светската книжевност за деца; 2. Осознавање на историскиот континуитет на светската книжевност за деца: од фолклорот до најновите тенденции (од усна книжевност за возрасни до авторска книжевност за деца; историски поместувања во намената на книжевноста за деца преку односот кон дидактиката итн.); 3. Оспособување за напредна анализа на релацијата естетика-дидактика во светската книжевност за деца; 4. Поврзување на знаењата од други книжевни дисциплини во анализа на дела од светската книжевност за деца; 5. Подготвеност за компаративна анализа: рецепција на делата од светската книжевност за деца од читателот-дете и возрасниот читател; 6. Подготвеност за објективна критичка рецепција на класиците од светската книжевност за деца и примена на новите критичко-теориски пристапи во анализата на овие дела; 7. Подготвеност за продлабочена анализа на новите пристапи и теми во светската книжевност за деца; 8. Оспособување за критичко размислување за улогата на дела од светската книжевност за деца во инклузијата на детето; 9. Подготвеност за критичка анализа на стереотипите во светската книжевност за деца – од класиците до најновите остварувања; 10. Воспоставување естетска комуникација на дела од светската книжевност за деца со другите уметности / уметности / медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Специфики на светската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни состојби; 2. Статусот и поимањето на книжевноста за деца во различни стилски формации (со анализа на книжевни текстови); 3. Класици на авторската светска книжевност за деца („Волшебникот од Оз“, „Пинокио“, „Алиса во земјата на чудата“, „Мери Попинс“, „Пипи Долгиот Чорап“, „Двојната Лота“, „Малиот принц“ итн.) – исчитување и анализа во функција на остварување на целите на предметната програма, со примена и на новите пристапи и книжевно-теориски толкувања; 4. Нови пристапи и теми во светската книжевност за деца – преку исчитување и анализа на дела од најновата продукција достапни во превод на македонски јазик („Чудна случка во ноќта“, „Стаклените деца“, „Петар Пан во црвено“, „Матилда“, „Јас сум Акико“, „Легендата за Марфи Компирката“, „Ништо“, „Белиот клоун“ итн.) 5. Стари и нови стереотипи во светската книжевност за деца – културолошки и компаративен пристап во исчитување на дела од светската книжевност за деца; 6. Светската книжевност за деца и играниот и анимираниот филм – од првите остварувања на Дизни до најновата продукција; 7. Светската книжевност за деца и телевизискиот медиум; 8. Илустрациите, сликовците и стриповите / светската книжевност за деца: стари и нови тенденции; 9. Театарот и светската книжевност за деца; 10. Светската книжевност за деца и комерцијализацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови

		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	Клуч во клучалката на детството	Скопје: Матица македонска	2019
		2.	Јадранка Влатова	Литература за деца	Скопје: Ѓурѓа	2001
		3.	Владимир Проп	Морфологија на сказната	Скопје: Македонска реч	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	Патување на сказната	Скопје: Магор	1997
		2.	Владимир Проп	Историските корени на волшебната приказна	Скопје: Македонска реч	2010
		3.	Виолета Димова	Естетика на комуникацијата и литературата за деца	Скопје: Македонска реч	2012

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРНА ТРАДИЦИЈА ВО ЕВРОПСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	МКК-2023-л1-5-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): – запознавање на студентите со клучните концепти поврзани со развојот на македонската културна традиција; – стекнување на поимања за специфичностите на одделните културни и книжевни традиции, како дел од севкупното светско наследство; – развивање на способноста за забележување на сличностите и на разликите меѓу културните региони.				
11.	Содржина на предметната програма: – хеленистичкиот период, проникнувањето на хеленските, источните и македонските културни елементи; културното значење на античката македонска држава; биографијата на Плутарх за Александар Македонски; – појавата на Словените на Балканот; македонските Словени во корелација со европските историски и културни појави; – словенската писмена традиција наспрема средновековните текстови од одделните европски земји; – богомилската традиција во Македонија и во Европа; – богомилските текстови и нивното значење за македонскиот и за европскиот културен контекст; – печатниците и печатарската дејност како културен феномен во Европа и во Македонија; – стилско-формациски корелации: просветителските тенденции во Македонија наспроти европските трендови; – романтичарските импулси и нивното преобликување во македонски контекст; – реализмот во уметноста и во книжевноста како одглас на променетите околности – културолошки содејства; – творештвото на Блаже Конески како сублимација на традиционалното и на модерното; – модернистичките тенденции како променет однос кон стварноста – феноменот Чинго во сооднос со доминантните европски текови; – постмодернистичките техники во делата на Крсте Чачански и на Венко Андоновски.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10
	17.3.	Активност и учество			10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Панов	Средновековна Македонија	Мисла	1985
		2.	Фанула Папазоглу	Историја на хеленистичкиот период	Филозофски факултет, Институт за историја	1995
		3.	Искра Тасевска Хаци-Бошкова	Бахтин и стилското разногласие во македонската литература	Македоника литера	2015
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Георги Сталев	Историја на македонската книжевност (прв дел)	Институт за македонска литература	2001
		2.	Тодор Чепреганов, ур.	Историја на македонскиот народ	Институт за национална историја	2008
		3.	Искра Тасевска Хаци-Бошкова	Прозните дискурси во македонската книжевност од 19 век (докторски труд)	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2015

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	МКК-2023-л1-5-5			
3.	Студиска програма	македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 5 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 (четири)
8.	Наставник	Проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за српската книжевност и култура од XIX век до денеска. Запознавање на студентите со стилско-формациската последователност (романтизам, реализам, модернизам и постмодернизам) и жанровската класификација. Проучување развојните тенденции во српската култура. Препознавање и диференцирање на епохата на српската модерна и постмодерна (претставници и специфични обележја), како основа за развојот на современата српска книжевност и култура.				

11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Доситеј Обрадовиќ и идеите на просветителството во Србија. Романтизмот во српската книжевност: поезијата на Бранко Радичевиќ, Ѓура Јакшиќ и Лаза Костиќ. Периодот на реализмот и главни претставници: расказите на Милован Глишиќ и Лаза Лазаревиќ и романите на Стеван Сремац. Карактеристики на раната српската модерна: поезијата на Милан Ракиќ, Владислав Петовиќ – Дис и прозата на Борисав Станковиќ. Српската модерна по Првата светска војна: прозата на Милош Црњански и Иво Андриќ. поезијата на Десанка Максимовиќ. Постмодеризам: прозата на Милорад Павиќ, Светислав Басара и Данило Киш. Различни типови на интермедијалност меѓу српската книжевност и сликарство и филм.					
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (предавања и вежби)				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			60 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/ самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Поповиќ	<i>Историја српске књижевности. 1 и 2 Романтизам</i>	Нолит, Београд	1968
		2.	Јован Деретиќ	<i>Кратка историја српске књижевности</i>	Светови, Нови Сад	2001
		3.	Велибор Глигориќ	<i>Српски реалисти</i>	Просвета, Београд	1970
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник	<i>Modernizam - postmodernizam.</i>	Mediterran publishing, Novi	2018

				<i>Umetnost</i>	Sad	
		2.	Предраг Палавестра	<i>Историја модерне српске књижевности: златно доба 1892-1918</i>	Српска књижевна задруга, Београд	1986
		3.	Ante Perković, Dragan Kremer,	<i>Sedma republika: pop kultura u Yu raspadu</i>	Zagreb: Novi liber; Beograd: Službeni glasnik, 2011	2011

VI семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА – македонски јазик			
2.	Код	МКК-2023-л1-6-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Бојан Петревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - студентите да се запознаат со прагматиката како лингвистичка дисциплина; - да стекнат знаења за начините на кои се конципира и се интерпретира исказот и за практичните аспекти на употребата на јазичните средства воопшто; - да стекнат знаења за можностите и за мотивите една информација да се пренесе на различни начини, за имплицитните значења и за функцијата на контекстот и на котеkstот за значењето на исказот; - да стекнат знаења за причините за недоразбирањата во вербалната интеракција; - да развијат вештини за прагматичка анализа на различни материјали (разговорни ситуации, говорениот јазик во медиумите, текстови од публицистичкиот и од уметничколитературниот стил) и за употреба на терминологијата од областа на прагматиката.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет на прагматиката и нејзините врски со другите лингвистички дисциплини 2. Контекст и пресупозиција 3. Референција и деиксис 4. Принцип на кооперативност и конверзациски максими 5. Конверзациски и конвенционални имплицатури 6. Аргументативен пристап кон имплицитните значења 7. (Не)учтивоста во вербалната интеракција 8. Поимот <i>говорен чин</i> : локуција, илокуција, перлокуција 9. Класификација на говорните чинови 10. Информациската структура на исказот од прагматички аспект				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		
	17.3.	Активност и учество	15 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Кусевска, Елени Бужаровска	Прагматика: Јазик и комуникација	Арс Ламина – публикации, Арс Либрис	2020
		2.	Yan Huang	Pragmatics	Oxford University Press	2007
		3.	Billy Clark	Pragmatics: The Basics	Routledge	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Catherine Kerbrat-Orecchioni	L'implicite	Armand Colin	2012
		2.	Dominique Maingueneau	Pragmatique pour le discours littéraire	Dunod	1990
		3.	Françoise Armengaud	La pragmatique	Presses Universitaires de France	2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ				
2.	Код	МКК-2023-л1-6-2				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра за македонски јазик				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Претставување на македонскиот јазик како дел од јазичните истражувања и култура во јужнословенски контекст					
-	Содржина на предметната програма: - Македонскиот јазик како дел од јазичните истражувања во јужнословенски контекст - Македонскиот јазик како дел од македонската култура во јужнословенски контекст					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа				
14.	Распределба на расположивото време	4 часа				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20		
		16.2.	Самостојни задачи	20		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Угринова-Скаловска, Р.	Споредбена граматика на словенските јазици	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1994
		2.	Пипер П. (ред.)	Јужнословенски јазици: граматичке структури и функции	Београд: Београдска књига	2009
		3.	Аризанковска, Лидија	Карактеристике система глаголских времена у македонском језику у поређењу са	Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије,176-186.	2011

				словеначким и другим јужнословенским језицима, <i>Српска књижевност и језик у јужнословенском контексту (Зборник радова)</i> , (уред. Михајло Пантиќ),		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Аризанковска, Лидија (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
		2.	Тополињска З.	Студии од македонско-бугарската јазична конфронтација	Скопје: МАНУ	1996;
		3.	Спасов Ј., Ралповска Е., Петрушевска М.	Usporedba pravopisnih i slovopisnih rješenja hrvatske i makedonske jezične prakse u drugoj polovici XIX. stoljeća i prvoj polovici XX. stoljeća: morfonološko naspram fonološkoga pisanja, Zbornik „Riječki filološki dani 10“, 27-29.11.2014.	Rijeka: Filozofski fakultet, 381-394.	2015
		4.	Велковска С. (уред.)	Погледи за македонскиот јазик (Зборник на трудови)	Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, МАНУ, Совет за македонски јазик, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2020

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 2			
2.	Код	МКК-2023-л1-6-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3 година 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Оспособување за критичка рецепција на развојот на македонската книжевност за деца во македонскиот книжевен и културен контекст – од фолклорот до најновите остварувања; 2. Подготвеност за критичка рецепција на остварувањата на македонската книжевност за деца во поширок книжевен контекст (компаративен пристап со дела од светската книжевност за деца); 3. Оспособување за напредна анализа на релацијата естетика-дидактика во македонската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни тенденции; 4. Поврзување на знаењата од други книжевни дисциплини во анализа на дела од македонската книжевност за деца; 5. Подготвеност за компаративна анализа: рецепција на делата од македонската книжевност за деца од читателот-дете и возрастниот читател – дела од XX век и најнови остварувања; 6. Подготвеност за објективен критичка рецепција на дела од македонската книжевност за деца и примена на новите критичко-теориски пристапи во анализата на овие дела; 7. Подготвеност за продлабочена анализа на новите пристапи и теми во македонската книжевност за деца; 8. Подготвеност за компаративна анализа на новите поетики во македонската книжевност за деца со искуствата од светската книжевност за деца; 8. Оспособување за критичко размислување за улогата на дела од македонската книжевност за деца во инклузијата на детето; 9. Подготвеност за критичка анализа на стереотипите во македонската книжевност за деца; 10. Воспоставување естетска комуникација на дела од македонската книжевност за деца со другите уметности / медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Фолклорните лирски жанрови за деца и македонското искуство; 2. Специфики на македонската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни состојби; 3. Жанровска поделба на македонската книжевност за деца и нејзините најистакнати претставници (Ванчо Николески, Васил Куноски, Славко Јаневски, Живко Чинго, Стојан Тарапуза, Петре М. Андреевски, Видое Подгорец, Оливера Николова, Боко Смаќоски, Киро Донеv, Горјан Петревски, Јадранка Владова); 4. Клучни дела на македонската книжевност за деца од втората половина на XX век („Мице“, „Шеќерна приказна“, „Улица“, „Бојан“, „Големи и мали“, „Орхан“, „Втората смена“, „Марта“, „Бушава азбука“, „Касни порасни“, „Девојчето со две имиња“ итн.) – исчитување и анализа во функција на остварување на целите на предметната програма, со примена и на новите пристапи и книжевно-теориски толкувања. Компаративно исчитување со дела од светската книжевност за деца и со дела од поновата македонска книжевна продукција; 5. Нови пристапи и теми во македонската книжевност за деца – преку исчитување и анализа на дела од најновата продукција (книжевни дела за деца објавени во последните две децении); 6. Стереотипи во македонската книжевност за деца – културолошки и компаративен пристап во исчитување на дела од македонската книжевност за деца – од првите посеризни авторски остварувања до најновата продукција. Сogледување во поширок книжевен контекст; 7. Македонската книжевност за деца и екранизацијата (пр. „Бушава азбука“, „Зоки Поки“, „Големи и мали“); 8. Илустрациите, сликовите и стриповите – македонско искуство; 9. Театарот и македонската книжевност за деца; 10. Новиот бран во македонската книжевност за деца и ликовите-брендови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	Македонската книжевност за деца и младина	Скопје: Детска радост	1996
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	Клуч во клучалката на детството	Скопје: Матица македонска	2019
		3.	Мурис Идризовиќ	Македонската литература за деца	Скопје: Наша книга	1988
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	Патување на сказната	Скопје: Магор	1997
		2.	Владимир Проп	Морфологија на сказната	Скопје: Македонска реч	2009
		3.	Мито Спасевски	Литература за деца	Скопје: НИО Студентски збор	2007

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ, ФИЛОЗОФСКИ И СОЦИОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА			
2.	Код	МКК-2023-л1-6-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – наставна и културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година/ 6. семестар		Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со основите на теоријата на културата, филозофијата и социологијата на културата; 2) Осврт, увид и анализа во филозофската и книжевната сцена во македонската книжевност и култура од 1940-тите до 2020-тите години, како и анализа на социолошките аспекти на македонската култура во наведените децении; 3) Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија; 4) Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи увиди во теоријата на културата, филозофијата, книжевноста и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 2) Стекнување способности за анализа на македонската книжевност и култура во децениите помеѓу 1940-тите и 2020-тите години. 3) Развивање способности за анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура. 4) Оспособување на студентите за анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Запознавање со основите на теоријата на културата во македонската книжевност и култура. 2. Запознавање со основите на филозофијата и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 3. Осврт, увид и анализа на филозофската и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1940-1950-тите. 4. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1950-1960-тите. 5. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1970-1980-тите. 7. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1980-1990-тите. 8. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1990-тите-2000-тите. 9. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2000-2010-тите. 10. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2010-2020-тите. 11. Дефинирање и опис на идентитетските категории. 12. Филозофијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 13. Социологијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 14. Дефинирање и анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на проучувањето на македонската книжевност и култура. 15. Примена на анализа на идентитетските категории врз избрани примери од македонската книжевност и култура. 16. Концептите на теориската психоанализа врз примери од современата македонска книжевност и култура. 17. Компаративни согледби за сличностите и разликите во културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура во балкански и во европски контекст.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			30 бодови

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ryan, Michael	<i>The Enciclopedia of Literary and Cultural Theory</i>	Willey-Blackwell, United Kingdom	2011.
		2.	Eldridge, Richard	<i>The Oxford Handbook on Philosophy and Literature</i>	Oxford University Press	2009.
		3.	Longo, Marino	<i>Fiction and Social Reality. Literature and Narrative as Sociological Resources</i>	Ashgate Publishing Company	2015.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска, Јасна	<i>Санитарна енигма</i>	Антолог, Скопје	2020.
		2.	Котеска, Јасна	<i>Комунистичка интима</i>	Антолог, Скопје	2021.
		3.	Котеска, Јасна	<i>Македонско женско писмо</i>	Македонска книга, Скопје	2003.

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	БУГАРСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	МКК-2023-л1-6-5			
3.	Студиска програма	македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3 година / 6 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4 (четири)
8.	Наставник	Проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за бугарската книжевност и култура од XIX век до денеска. Запознавање на студентите со стилско-формациската последователност (преродба, реализам, модернизам и постмодернизам) и жанровската класификација. Проучување развојните тенденции во бугарската култура. Препознавање и диференцирање на епохата на бугарската модерна и постмодерна (претставници и специфични обележја), како основа за развојот на современата бугарска книжевност и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Периодизација на бугарската книжевност. Бугарската книжевност во европски и јужнословенски контекст. Претпросветителството и просветителството во бугарската книжевност: Паисиј Хилендарски и Софрониј Врачански (преглед) Стилската формација – романтизам: Георги Сава Раковски: „Горски патник“ (поема), Петко Р. Славејков: „Изворот на белоногата“ (поема). Христо Ботев: „Поезија“ Особености на протореализмот во бугарската книжевност: Добри Војников: „Криворазбраната цивилизација“ (драма). Реализмот во Европа и реализмот во Бугарија. Најзначајни претставници на бугарскиот реализам: Љубен Каравелов: „Мамино галениче“ (повест), „Дали е судбината виновна“ (повест). Реализмот и зачеток на модерната (од ослободувањето на Бугарија до крајот на 19 век): Иван Вазов: „Под игото“ (роман), „Раскази“ (избор); Алеко Константинов: „Бај Гањо“ (збирка раскази). Модерната во бугарската книжевност: Пејо Јаворов и бугарскиот симболизам. Поетот Гео Милев и бугарскиот експресионизам. Елисавета Багрина (избор од поезијата). Постмодернизам: Георги Господинов (проза). Интермедијални релации меѓу бугарската книжевност и сликарство и филм.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 (предавања и вежби)			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		30 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/ самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Светлозар Игов	История на българската литература	Ciela, София	2002
		2.	Иван Радев	История на българската литература през възраждането	Просвета, Велико Търново,	1997
		3.	Кирова Милена	Литературният канон - предизвикателства	Университетско издателство„Св. Лимент Охридски“, София	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.			Спец. портал LiterNet (http://www.liternet.bg)	
		2.			Словото – Българска виртуална библиотека (http://www.slovo.bg)	
		3.	Кирова Милена	Проблематичният реализъм	Просвета, София	2002

VII семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОЛИНГВИСТИКА				
2.	Код	МКК-2023-л1-7-1				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Македонски јазик				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	четврта година / седми семестар		Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф.д-р Татјана Гочкова-Стојановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со психолингвситиката како применета научна област. Судентите стекнуваат најсовремени знаења за научните текови и експерименталните истражувања од областа на општата и применета психолингвистика.					
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на психолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на психолингвистичите истражувања, развојните текови, со посебен осврт кон најсовремените истражувања од потесните области на процесот на усвојувањето на јазикот, процесите на оформување/кодирање и разбирање/декодирање на вербалниот израз, патологија на јазикот, лингвистичка афазиологија. Одделен пристап кон состојбите во македонската психолингвистика.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20	
		16.2.	Самостојни задачи		20	
		16.3.	Домашно учење – задачи		50	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15		
	17.3.	Активност и учество		15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Татјана Гочкова - Стојановска	Психолингвистика	Просветно дело, Скопје	1996
		2.	Jean Berco Gleason/Nan	Psycholinguistics	Earl McPeek	1998

			Bernstein Ratner			
		3.	Matthew J. Traxler	Introdusction to Psycholinguistics	Wiley-Blackwell	2012
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brigitte Stemmer/Harry Whitaker	Handbook of Neurolinguistics	Academic Press	2011
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИЧКА СЕМАНТИКА			
2.	Код	МКК-2023-л1-7-2			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура – наставна и културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески “ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска Јанеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат/ќе умеат: - да ги разбираат поимите ‘граматичка’ и ‘семантичка категорија’ и нивниот сооднос; - подобро да ги разберат механизмите за пренесување на граматичките значења во македонскиот јазик и со тоа да ги подобрат своите јазични компетенции; - да ги сопостават начините на пренесување на граматичките значења во македонскиот јазик со тие карактеристични за други јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на проучување на граматичката семантика. Поимот ‘граматичко’ наспрема ‘лексичко’ значење. Задолжителноста/ регуларноста на граматичките значења. Врската меѓу семантичките и граматичките категории. Граматичките категории како збир од општи и задолжителни значења. Начини на изразување на категоријалните значења. Граматички значења поврзани со именките и именските зборови: род; количественост/ број, определеност. Граматички значења кај придавките: градација и др.. Граматички значења поврзани со глаголите и со речениците: време; вид; семантички улоги; залог/дијатеза. Врската меѓу семантиката и синтаксата. Граматичката категорија модалност: деонтичка и епистемичка. Граматичката категорија евиденцијалност. Изучувањето и усвојувањето на сите граматички значења ќе се одвива и ќе се дискутира преку македонски јазичен материјал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		50 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			70 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		ислушан предмет		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тофоска Ст.,	авторизирана скрипта со материјали на македонски јазик		
		2.	Wierzbicka, Anna	Semantics (The Semantics of Grammar, 377-457)	Oxford University Press	1996
		3.	Тополињска, Зузана	Развиток на граматичките категории. (Полски –македонски. Граматичка конфронтација 8)	МАНУ, Скопје	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Plungjan, Vladimir	Opća morfologija i gramatička semantika (Gramatička semantika 87-105, 129-158, 221-239, 344-389)	Srednja Europa, Zagreb	2016
		2.	Cruse, Alan	Meaning in Language (Grammatical semantics 275-313)	Oxford University Press	2004
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ			
2.	Код	МКК-2023-л1-7-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	четврта година / седми семестар		Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели: Студентите да се запознаат со поимот односи со јавност преку најважните теории и дефиниции. Студентите да се запознаат со основните поими од областа односи со јавност. Студентите да се стекнат со способност за практична примена на знаењата од областа односи со јавност. Студентите да се стекнат со знаења за реториката во односи со јавност преку најзначајните реторички и комуниколошки теории. Практична примена на знаењата од оваа област - оспособување на студентите за ораторска култивираност во односите со јавност како актуелен и важен аспект на јавното живеење, културата, итн. Проучување и совладување на вештини на говорене. Заопознавање со реториката во јавното живеење. Се цели кон индивидуално оспособување на студентите за примена на креативните искуства во праксата. Поттикнување и јакнење на креативен реторички потенцијал на студентите со цел да се постигне академска образованост и култивираност на студентите во настапи од односи во јавност. Студентите да постигнат суштинска и креативна синергија на теоријата со праксата. Стекнување на стручна пракса – соработка со П.Р агенции, медиуми, итн. Оспособување за критичко и самостојно осмислување на реториката во односите со јавност. Оспособување за: водителски вештини, како да се биде успешен портпарол, како да се има успешен јавен настап, итн. Запознавање со семиологијата во односи со јавност преку најзначајните семиолошки и комуниколошки теории. Стекнување на знаења за семиологијата во односи со јавност. Студентите да постигнат суштинска и креативна синергија на теоријата со праксата. Обука на иден кадар за јавен настап во секоја сфера на јавното живеење. Подготовка и осмислување на јавни и медиумски настапи од аспект на семиологија (наука за значењето) преку семиолошка култивираност. Стекнување на искуства од стручна пракса – акцент на актуелни состојби во јавното живеење и во културата, но и во поширокиот контекст. Соработка со медиумските куќи и агенции за односите со јавност поради практична апликација (преку проекти на студентите). Оспособување на студентите за креативност и примена на своите знаења во медиумските куќи (ПР агенции, маркетинг агенции, туристички, културни, деловни, општествени институции, граѓански здруженија, итн.) Оспособување за критичко и самокритичко промислување и постигнување на конкретни резултати и проекти во овој домен.				
11.	Содржина на предметната програма: Односи со јавност – поим и дефиниции. Теории на односи со јавност. Суштина на односите со јавност. Практика на односите со јавност. Дефинирање на клучни поими: односи со јавност, Public Relations , пропаганда, маркетинг, рекламирање, кампањи, итн. Стратегија на кампања. Филозофија на кампања. Функционирање на односи со јавноста: Врската меѓу: реториката и говорништвото. Говор, говорник. Примери на познати говорници (оратори). Техники, методи, начини на работа со ПР, Методологија на работа со ПР. Фактори и функции на комуникацијата. Односите со јавност во поширок општествен и социјален контекст. Односите со јавност и психологијата. Односите со јавност и филозофијата. Односите со јавност и етиката. Реторика во односи со јавност – поим и дефиниции. Суштина на реториката. Совладување на реторички вештини и стратегии за јавен настап. Реторички протоколи. Проучување на методите и				

	техниките на говорништвото. Навлегување во тајните на ораторството. Реторички видови. Уметност на составување на беседа и говори за јавен настап. Продукција на говор. Стекнување на култура на говор за јавен настап. Стили во изразување: книжевно-уметнички стилови, публицистички стилови, итн. Стилско-реторичка синергија. Стилистиката во креативен дослук со реториката. Учење на протоколи: граматика на јавен (и деловен) настап, култура на дијалог, типови на говори. Примена на: јавна, политичка, државничка, дипломатска, деловна кореспонденција, и други видови јавна комуникација. Реторика на кампањи: еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здруженија, итн. Реториката во рекламите. Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички дискурси.					
	Семиологија во односи со јавност – поим и дефиниции. Суштина на семиологијата. Семиологијата во контекст на комуникацијата. Фактори и функции на комуникацијата според моделот на Роман О. Јакобсон. Знаковни системи, кодови на комуникацијата (логички, естетски, социјални, општествени, итн.) Семиологија во кампањи: еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здруженија итн. Семиологија на реклами. Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички дискурси. Семиологија на медиумите: електронски, ТВ-медиуми, печатени, интернет, итн.) Филозофија на јавен настап. Филозофија на кампањи и филозофија на индивидуален настап.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	Односи со јавноста	Студиорум, Скопје	2011
		2.	Томе Груевски	Комуникаологија	Студиорум, Скопје	2011
		3.	Eko Umberto	Kultura, informacija, komunikacija	Nolit, Beograd	1973
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Томе Груевски	<i>Култура на говорот</i>	Студиорум	2011
		2.	Трајко Огненовски	<i>Култура на изразувањето</i>	Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола	2002
		3.	Gjuro Gracanin	<i>Temelji govornishta</i>	Zrinski, Zagreb	1968

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИКАЗНАТА И СПЕКТАКЛОТ			
2.	Код	МКК-2023-л1-7-3			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 7 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Ангелина Бановиќ-Марковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со наративниот и мултимедијалниот карактер на приказната и спектаклот и стекнува книжевно-теориски и културолошки компетенции за аналитичко проценување и интерпретирање на уметничките содржини во книжевноста и масовните медиуми.				
11.	Содржина на предметната програма: - Приказната како наративен и мултимедијален феномен - Морфологија на поимот спектакл - Интермедијалност и перформативност (театар, опера, балет, филм) - Спектаклот и масмедиумите - Reality show - Дигитален перформанс: наративната структура на компјутерските игри - Приказната, спектаклот и конзумеризмот				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	150 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2 + 2 неделно			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество		10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на	Евалуација и самоевалуација			

	наставата		анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Milivoj Solar	<i>Ideja i priča. Aspekti teorije proze</i>	Liber, Zagreb https://zzk.ffzg.unizg.hr/wp-content/uploads/2014/02/Solar-Ideja-i-pri%C4%8Da.pdf	1974
		2.	Douglas Kellner	„Medijska kultura i trijumf spektakla“	<i>Europski glasnik</i> , br. 13, str. 261-279. https://dokumen.tips/documents/douglas-kellner-medijska-kultura-i-trijumf-spektakla.html	2008
		3.	Jesper Jull	„Games Telling Stories?“	<i>Game Studies</i> . Vol 1, Issue 1. http://www.gamestudies.org/0101/juul-gts/	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gi Debor	<i>Društvo spektakla</i>	Porodična biblioteka br. 4, II izdanje anarhija/ blok 45 https://dokumen.tips/documents/guy-debord-drustvo-spektakla-5654adbfd81aa.html?page=1	2003/2006
		2.	Мирослава Лукић Крстановић	<i>Спектакли 20 века. Музика и моћ</i>	Етнографски институт САНУ (књига 72), Београд Спектакли XX века: музика и моћ - Мирослава Лукић-Крстановић - Google Books	2010
		3.	Daglas Kelner Kristijan Salmon	<i>Medijska kultura</i> <i>Storytelling – Ili pričam ti priču</i>	Clio, Beograd Clio, Beograd	2004 2010

VIII семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА НА ДИСКУРСОТ			
2.	Код	МКК-2023-л1-8-1			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар		Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анета Дучевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - усвојување на поимот дискурс и на основните обележја на дисциплината прагматика; - способност за разликување на доменот на синтаксата, на семантиката, и на прагматиката; - усвојување на процесите на продукција и на перцепција при создавањето дискурс; - способност за препознавање на пропозициите и дискурсите релации; - усвојување на основните прагматилки механизми – познато/ново, говорни чинови, претходно знаење, пресупозиции, заклучоци; - усвојување и користење нова терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Пристапи кон проучување на текстот и дискурсот. 2. Текст-лингвистиката и другите дисциплини. Поимите текст и дискурс – готов производ и процес. 4. Од другата страна на кохезијата – кохеренција, намера, прифатливост, информативност. 5. Максимите на Грајс. 6. Нарација и аргументација.. 7. Говорни чинови. 8. Прагматика и контекст.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, домашна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	100			
14.	Распределба на расположивото време	45+55			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		20
17.	Начин на оценување преку завршен испит				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			Во описна форма
	17.3.	Активност и учество			Во описна форма
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода		10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар; редовно присуство на настава.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Авто р	Наслов	Издавач	Година
		1. Анета Дучевска		Анализа на текстот и дискурсот во македонскиот јазик	Необјавена докторска дисертација	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Авто р	Наслов	Издавач	Година
		1. Gillian Brown George Yule		Discourse Analysis	Cambridge University Press	1983
		2. Stephen Levinson		Pragmatics	Cambridge University Press	1983

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии	
1. Наслов на наставниот предмет		СПОРТ И ЗДРАВЈЕ	
2. Код		МКК-2023-л1-8-3	
3. Студиска програма		Сите	
4. Организатор на студиската програма		Факултет за физичко образование, спорт и здравје	
5. Степен		Прв и втор циклус на студии	
6. Академска година/семестар		I или II (по потреба до VIII и IX)	7. Број на ЕКТС 4
8. Наставник		Доц. д-р Ристо Стаменов *наставата ја изведуваат сите наставници на Катедрата за физичко образование, спорт и спортски менаџмент	
9. Предуслов за запишување на предметот		Нема	
10. Цели на предметната програма (компетенции) Целта на предметот Спорт и здравје е студентите да се стекнат со усвојување на нови и усовршување на старите моторни знаења и вештини, подобрување на моторните, морфолошките и фукционалните способности се со цел унапредување на здравјето, задоволувањето на потребите за движење, оспособување на студентот за рационално, содржајно и целисходно користење на слободното време како и подобрување на квалитетот на животот во младоста, во зрелата возраст и староста. Стекнување на знаења за структурата, правилата и принципите на тренажниот процес и на специфичностите на тренажната активност.			
11. Содржина на програмата А. Програм - основен редовен програм - кошарака, одбојка, ракомет, мал фудбал, развој на моторните способности, танцови фитнес програми (аеробик, степ аеробик, пилатес и сл), Б. Програм-изборна настава (самофинсирање)-пливање, скијање, планинарење, логорување, велосипедизам, ролање, фитнес, тенис, лизгање на мраз. В. Програма за студентите со посебни потреби (Физички активности во зависност од дијагнозата на студентот) Г. Програма – спортски натпревари (Факултетски и Универзитетски спортски натпревари) Д. Воннаставни спортски активности			
12. Методи на учење Предавање, презентации, дискусија, демонстрации, практични вежби (аналитички, синтетички, комплексен), метод на работа, лабораториска метода и метода на практични активности; индивидуално, фронтално, групно.			
13. Вкупен расположив фонд на часови		30 часови	
14. Распределба на расположивото време		0+2	
15. Форми на наставните активности	15.1. Предавања – теоретска настава		0 часови
	15.2.Практични вежби		30 часови
16. Други форми на активност	16.1. Моторни тестови		0 часови
	16.2. Самостојни задачи		0 часови
	16.3. Домашно учење		0 часови
17. Начини на оценување	17.1. Моторни тестови		20 бодови
	17.2. Семинарска работа/проект		20 бодови
	17.3. Активности (приказ на иновативни вежби)		20 бодови
	17.4. Завршен испит		40 бодови
18. Критериуми за оценување	до 50 бодови		5 (пет) (F)
	од 51 до 60 бодови		6 (шест) (E)
	од 61 до 70 бодови		7 (седум) (D)
	од 71 до 80 бодови		8 (осум) (C)

	од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
	од 91 до 100 бодови	10 (десет)(A)
19.Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно посетување на наставата	
20.Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкети	
22.Литература		
Попис на литературата во договор со предметниот наставник и библиотека на Факултет за физичко образование спорт и здравје		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХЕРМЕНЕВТИКА И СЕМИОЛОГИЈА			
2.	Код	МКК-2023-л1-8-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура –културолошка насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	четврта година / осми сем.		Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели: 1.Студентите да се запознаат со херменевтиката како наука, но и како вештина или уметност на толкување. 2.Студентите да се стекнат со знаења за херменевтиката. 3.Развивање на интерпретативниот потенцијал на студентите и способност за толкување на литературни дела, феномени и појави. 4.Сфаќање и усвојување на суштини на херменевтиката. 5.Студентите да се запознаат со семиологијата како наука. 6.Студентите да се стекнат со знаења за семиологијата. 7.Развивање на аналитичкиот (семиолошки) потенцијал на студентите. 8.Сфаќање и усвојување на суштини на семиологијата. 7. Примена на знаењата од областите херменевтика и семиологија: преку суштинска синергија на теоријата со конкретената пракса. Се цели кон тоа да се постигне успешна примена на знаењата и вештините од овие две научни области. 8. Се цели кон индивидуална креативна способност за применување на знаења од овие области во литературната и уметничка пракса. Компетенции: - Стекнување на теориски знаења за херменевтиката со практична примена на знаењата.. - Стекнување на теориски знаења за семиологијата со практична примена на знаењата.				
11.	Содржина на предметната програма: Херменевтика: 1.Херменевтика – поим и дефиниции, термиолошка одредба. Потекло на херменевтиката. Видови херменевтика: запознавање со повеќе видови херменевтика. Литературна херменевтика, филозофска херменевтика. Херменевтиката како скриено значење, како растолкување на невидливото, како текст „зад“ текстот. Суштина на херменевтиката. 2.Клучни теориски поими: знак, архетип, симбол, видови симболи, „жив“ симбол, повеќезначен симбол, културни симболи. 3.Сугестија / именување. 4. Анализи: интерпретации на литературни дела, поезија, есеистика, итн. 5. Херменевтиката како креативна интерпретација - откривање на херменевтички вештини преку работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (интерпретации, толкувања на феномени, појави,				

	символи, итн.); развивање на дискусија со студентите на вежбите (работа во група), толкувања. Комбинација на: индивидуална и колективна работа за време на часовите (вежбите).					
	Семиологија: 1.Семиологија – поим и дефиниции. Зачетоци на семиологијата како наука. 2.Запознавање со клучните теориски поими: знак (сема), значење, наука за значењата, наука за означителските системи. 3.Теорија за знакот на Фердинанд де Сосир: знак, значење. 4.Теоријата на Пјер Гиро: општествени кодови, знаци на учтивост. 5.Комуникацискиот модел на Роман О. Јакобсон: фактори и функции. 6.Семиолошки поими, применета семиологија, семиологијата и психологијата: семиологија на бои, невербална комуникација, семиологија на хороскопските знаци, семиологија на лога и брендови, значење на соновите, семиологија на култури и културни феномени и појави, семиологија на празници, семиологија на знамиња, грбови, ордени и итн., семиологија на лични имиња. Културолошки кодови. Семиологијата и културологијата. 7.Семиологијата како креативен процес – откривање на семиолошки вештини преку работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (семиолошки анализи); развивање на дискусија со студентите на вежбите (работа во група), објаснувања. Комбинација на: индивидуална и колективна работа на часовите (вежбите).					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).					
13.	Вкупен расположив фонд на време	150				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Pjer Giro	Semiologija	Prosveta, Beograd	1983
		2.	Кристина Николовска	Разговорница	Силсонс, Скопје	2014
		3.	Кристина Николовска	Книга за Анте	Силсонс, Скопје	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Jorge Luis Borges	<i>To umjece stiha</i>	Naklada Jasenski i Turk, Zagreb	2001
		2.	приредила: Катица Кулавакова	<i>Херменевтика и поетика (херстоматии)</i>	Култура, Скопје	2003
		3.	Катица Кулафкова, Жан Бесиер, Филип Дарос	<i>Дијалог на интерпретации</i>	Гурѓа, Скопје	2005